

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

IRÁRTERHEK:
6-határú pesti post. egyeztet. 20 fill.
minden következőnél 10 fillér.

— Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 307.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Jézsef főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELKELŐ SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, február 12.

Mai számunk főbb közlöményei:

- Vesérelők: *Arisztokraciánk és a gazdasági helyzet.*
- A királyné férje — panaszok.*
- Az új államtitkár.*
- A trónörökös kísérője.*
- Indiokrét pályások.*
- Városi verekedések a szombokról pénté-
lasztáson.*
- Öngyilkos osztálytanácsos.*
- Monacher-estély a várban.*
- Megszékkelt kardalcsók.*
- Perszelet megmarad.*
- Dál a udvarnál.*
- Martiny Gyula halála.*
- Hamvasé szerda.*
- Kétfejű sas a háli meghíván.*
- Botlás két adóhivatalba.*
- Tárcs: A varázslat. Irta: Vértesi Arnold.*
- Regény-Csarnok: A gyanafalvai tisztelo-
tas. Irta: Hevesi Jenő.*

Arisztokraciánk

és a gazdasági helyzet.

Arad, február 11

A napok óta, eléggé csendes mederben folyó költségvetési vitát kiválóképen két kérdés dominálja. A nemzetiségi és a gazdasági kérdés. Főleg pedig az első, mely mintegy megásta medrét az egész vitának. Legfontosabbnak látszik azonban a gazdasági probléma, mert ennek szerencsés megoldásától függ a többinek is a sorsa. Ha szegények vagyunk, ut közepén megakad a magyar kultúra szekere, aztán meg szegény, erőtlén néppel

nem lehet ám féken tartani a nemzetiségi hydrát.

Az ország gazdasági helyzete pedig olyan; hogy csak aggodalommal tekinthetünk a közeli és távoli jövőbe. Mezőgazdaságunk válságos helyzetbe jutott, iparunk nincs, s ami van, az is inkább csak amolyan mesterséges alkotás; kereskedelmünk pedig minden oldalról támadva és üldözve, megszűnt éltető eleme lenni gazdasági életünknek. S szóljunk talán az Auszriához való viszonyról, a kiegyezési kérdéssel kapcsolatos bizonytalanságról, autonóm vámtarifáról s a külkereskedelmi kérdésekről? Hisz mindenki tudja, hogy e kérdések megoldatlanságából folyó veszedelem ingatta meg alapjában egész gazdasági szervezetünket.

Ha közelebbről vizsgáljuk a merkantilizták s az agráriusok hadakozását, azt látjuk, hogy a viszálykodás legfőbb oka, hogy ezeknek is, azoknak is nagyon rosszul áll a dolguk. Válság és elszegényedés itt is, ott is. A birtokos középosztály a tönk szélén; pusztul a kisbirtokosság, de ugyancsak — s ezt el kell ismerni a legelfogultabb agráriusoknak és antiszemitáknak is — teljesen tönkresilányult az ipar és kereskedelem képviselőjeként még nemrég oly sokak által irigyelt Lipótváros is. Ebben az országban ma csak egy társadalmi és gazdasági tényező áll ép-ségben és ereje teljében s ez a magyar arisztokracia. Minden más osztály képtelen tehát kivezetni az országot a mai helyzetből.

Ha így áll a dolog, a mint kétségtelen, hogy így áll, a magyar arisztokracia feladata és hazafias kötelessége, hogy megtegye e lépést s meghozza azt az áldozatot, „melyből a honnak üdv fakad.” Ez a lépés pedig abban állana, hogy *vegye kezébe arisztokraciánk a magyar ipar megeremtésének ügyét.* Az ipari élet fellendítéséhez éppen úgy, mint a háboruhoz, elsősorban pénz kell. Pénze, vagyona, hitelle pedig ma már csak gazdag arisztokraciáknak van. Ha nagyuraink, visszagondolva nagy elődjüknek, *Széchenyi Istvánnak a példájára, vagyoni erejükkel s társadalmi tekintélyükkel beleilleszkednének a gazdasági organizmus kellő közepébe, óh, mily hamar lendülne fel a magyar nagyipar!*

Ma a magyar arisztokracia — s a midőn ezeket írom, itéletemben csak abszolút tárgyilagosság vezet — valósággal kerékkötője a gazdasági életnek. Egyrészt azért, hogy ura a nagy latifundiumoknak, akadály a magyar faj terjeszkedésének a vagyoni megerősödésének, másrészt pedig azért, hogy nagy vagyona és konszolidált pénzügyi helyzete ellenére sem vesz részt a nemzeti ipar megeremtésében, a mely nélkül pedig lehetetlen, hogy hazánk, mint katonai és egyuttal kulturállam sokáig ienntarthassa magát: ugyancsak akadály annak, hogy nemzetünk megszerezze a nemzeti lét alapfeltételét képező gazdasági segélyforrásokat. Milyen más tekintélye lenne a fejlődő nagyiparnak, s miként dőlnének el egy-

TÁRCA

A varázslat.

Irta: Vértesi Arnold.

Somlay Lórit nagyon büszke és nagyragyó leánynak tartották. Csak úgy fitymálva beszélt holmi jobb állású fiatalemberekről is, akiket más leányos háznál jó partiknak számítottak. Az édes anyja sohajtozott:

— En nem tudom, hol veszünk ennek a leánynak valami herceget?

Mert olyan követeléseit voltak, hogy aki érte jön, az négylovos hintón jöjjön. Szegény emberhez nem fog hozzá menni. Majd persze, hogy ócska ruhákban járjon, kuporgassa a krajcárokat s azon aggódjék minden reggel: jaj Istenem, mit együnk, hogy sokba ne kerüljön? No köszöni az olyan életet. Már csak inkább vén leány marad. Nem akar az urának a szakácsnéja lenni, s a gyerekeknek a dadája. Nem akarja, hogy kerges legyen a keze s hogy bele fásuljon a munkába meg a gondba. Ő kényelmesen akar élni, színházba akar járni, szépen akar öltözködni.

— Legalább hallgass és ne mondjad — so-pánkodott az anyja. — Elviszik a híredet mindenfelé, egy férfi sem mer közeledni hozzád.

— Bánom is én, — felelt a szép fiatal leány kevélyen.

Az apja is korholta:
— Lóri, Lóri, okos leány hogy beszélhet így?

A leány dacosan rázta szép fejét.
— Hát nem vagyok okos. Nem akarok képmutató lenni. Kimondom amit gondolok. Ugyan hát micsoda boldogság van abban, hogy egy férfi meg egy nő összeáll együtt kintlóni?

— En nem tudom, hol szedte magába ez a leány ezeket a szép elveket? — haragoskodott az apa.

— Tőlem nem tanulta — háritotta el magától a felelősséget az anyja.

Egyikük sem akarta elismerni, hogy ők lehetnek az okai. Kissé elkényeztettek, az igaz, mert hát az első gyermek volt s az elsőt mindig jobban elkényeztetik, mint a későbbi jövőket. De ennyire? Hiszen ez borzasztó! Micsoda igényei vannak ennek a leánynak! Hol akad olyan fiatal ember, aki azokat kielégíteni képes? Páholy, kocsi, Isten tudja, mi minden.

A milliomosok nem szaladoznak ám az utcán, hogy válogatni lehetne közülök. Somlayék egészen kétségbeesettek. Prédikálnak a leányuknak:

— Lásd, édes gyermekünk, itt volna ám az ideje. Most fiatal vagy, szép vagy, volna kérőd elég, jóra való, derék emberek, de mind elriasztod. Pedig később meg fogod bánni. Majd meglátod, hogy megbánod. Hallgass ránk, mi

javadat akarjuk. Ki adhatna neked jobb tanácsot, mint a szüleid?

De minden prédikáció hiábavaló. Lóri büszkén elutasít minden próbálkozó fiatal embert. Az apa kezét tördeli. Az anyja nem tud segíteni. Az a fonhéjzó, lusta hercegkisasszony csak álmodozik tovább a fogatokról, a pompás ruhákról, fényes estélyekről, egész kis tündérvilágról, ahol ő ragyogna. Mért ne jöhetne el ő érte is valami duggazdag nagy ur! Voltak már ilyen esetek a világon, könyvekben is megírták. A tündérr királyfi eljön egyszer az ő menyasszonyáért s elviszi kastélyába.

— Igen, igen, a tündérr királyfi, nem ezek a pipogya emberek, a kik itt mászkálnak körülte.

— De édes leányom, ez a Balló nagyon jó párti, — magyarázta az édes anyja, — még egészen fiatal ember s már törvényszéki bíró. És milyen fess gavallér. — Nézd csak meg jobban.

Lóri kicsinylőn vonogatta a vállát:

— Megnéztem. Már egészen kopasz a feje bubja s két év mulva bizonyosan festeni fogja a bajuszát. Különbben nem rajongok a törvényszéki bírákért. Sovány kenyér, sok adósság, minden hónapban egyszer színház.

Hát hiszen Somlayné nem erőlteti a leányát. Volna más is. Itt van Ernyei, aki miniszteri titkár, maholnap osztálytanácsos lesz.

— Hát az sem elég neked?

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

szere a társadalmi válaszfalak, ha arisztokratáink is kivennék a részüket a nagyipar áldásaiból.

A helyzet súlypontja ma kizárólag az arisztokrácia kezében van, nem a kormánytól, hanem a latifundiumok uraitól függ, hogy ebben az országban a gazdasági fellendülés, a társadalmi egybeolvadás és végső eredményében a magyar faj szupremáciájának létfeltételei megteremtessenek. Mily kár, hogy a magyar arisztokráciának ma nincs egy Széchényije, ki vezérlő példával előljárna, ki irányt és utat nyitna a nemzet legelőkelőbb, leg-hatalmasabb és egyuttal legvagyonosabb osztályának.

Veritas.

Visszavont petíció. Poprádról jelentik, hogy a *Szepes-szombati* mandátum ellen beadott petíciót a napokban visszavonják. A 988 beidézett tanu közül az elmúlt három nap alatt csak 20 embert lehetett kihallgatni. A letett biztosíték a hó végéig elfogy, úgy, hogy *Spóner* Gyula dr. királyi táblabíró kénytelen lesz az újabb biztosíték megszerzését illetőleg a lépéseket megtenni. Nosz Gyula dr. országgyűlési képviselő vasárnap Szepes-Szombatra érkezett, ahol nagyszámu híveinek élén *Majunke* Gedeon műépítész lelkes beszéddel fogadta. Nosz Gyula kihallgatását fogja kérni a vizsgálóbírótól.

A királynő férje — panaszkodik.

(Henrik herceg a házasságától.)

Arad, február 11.

A régi közmondás, hogy: „Nincsen rózsza tövis nélkül, sehol sem vált be olyan fényesen, mint *Vilma* hollandiai királynő és *Henrik* herceg házassága alkalmából. Mikor a herceg nőül vette a bájos ifju királynőt, a közönséges halandók százezrei irigykedve konstatálták, hogy a fiatal herceg milyen óriási „szerencsét csinált“. Később azonban egymást érték a pikánsnál pikánsabb hírek, melyek a királyi házasság kellemetlen dolgait tárgyalták a nagy nyilvánosság előtt. A lapok apróra megírták, hogy a herceg brutálisan bánik a feleségével, mert a királynő nem akarja a királyi férj legénykori adósságait kifizetni. Beszéltek arról is, hogy *Emma* királynő beavatkozása csak jobban kiélegette a fiatalok közt az ellentéteket. (Istenem! Hisz ő is csak anyós!)

Az összes lapokat bejárta az a hír, hogy *Vilma* királynő válik az urától. Aztán egyre jöttek a cáfolatok. Semmi sem igaz. A királyi házasság a legboldogabb. Az uralkodó pár karöltve jelent meg az utcán. Ugy sétáltak egymáshoz simulva, a nép szemeláttára, mint a többi közönséges házasság, a kik mézesheteiket élik. Szóval a közönség teljes tájékozatlanságban volt a felől, hogy mi igaz a kolportált hírekből, mi nem. Most végre val mi pozitív dolgról értesülnek az újságok. *Henrik* herceg ugyanis levelet írt egy ismerősének, a melyben elpanaszolja a helyzetével járó kellemetlenségeket. Ezt a levelet a címzett a herceg beleegyezésével egy előkelő londoni lapnak adta át, amely eddig hallgatással mellőzte a herceg házasságáról mindenféle elterjedt pletykákat. A levél szövege ez:

Egy királynő férjének helyzete olyan kellemetlenségekkel van összekötve, a melyekről a világnak fogalma sincs. Az igazat megvallva, a helyzetemet kezdettől fogva rendkívül kényelmetlennek találtam. Az oltár előtt hiába mondják: „Ő legyen a te urad,“ szeretném tudni, hogyan érvényesítem akaratomat a királynővel szemben. Ha megmerné tenni egy királynő férje, nagyon rosszul járna annyival inkább, mert a palotában, a kormánytól és a nyilvánosság előtt mindenki bizalmatlansággal viselkedik iránta. Ugy látszik, attól tartanak, hogy ha nagy befolyásom lenne az uralkodónőre, beleártom majd magamat az állami ügyekbe is.

A mit teszek, azt élesen megkritizálják. Ha vadászni megyek, azt mondják, hogy elhanyagolom a feleségemet. Ha itthon vagyok, mindenkinek útjában állok. Ha néhány hazám-beli barátomat meghívom, arról beszélnek, hogy terhükre vagyok. Ha magam akarok elutazni, kijelentik, hogy nyugtalan viselkedéssel mindenféle híresztelésekre adok alkalmat. Bármit tervezek vagy csinállok, azon vannak, hogy a legjelentéktelenebb dologból fegyvert kovácsoljanak ellenem. Es még most az a pletyka, hogy adósságom volt, amikor megházasodtam. Az egyik újság azt állítja, hogy *Vilma* ezeket fizetett ki helyettem. Más lapokban meg azt olvasom, hogy a feleségem vonakodott csak egy centet is megfizetni. Ismét mások tudni vélik, hogy a királynő több millió forintért birtokot akar nekem vásárolni. Ezek a híresztelések mind teljességgel alaptalanok.

Bár tudtam, hogy nem lesz paradicsom az életem, mégis szobnek képzeltem az életet egy bájos királynő oldalán. De azért mégsem olyan borzasztó a dolog. Fényes környezetben élek, mindenütt nagy diszszel fogadnak, mindig van pénzem, míg nőtlenységem idején gyakran meg-

történt, hogy elfogyott az aprópénzem. Minden külső pompa mellett mégis úgy érzem magamat, mint egy *színházi díszlet*, a melyet a rendező kívánságára majd ide, majd oda tolnak. Folyton hallok ugyan, hogy „a mint királyi fenséged kívánja“, de azért ritkán történik meg, hogy valaki a rendeleteimhez alkalmazkodjék. A legjobban járok, ha a következő szabályhoz alkalmazkodom: Légy szeretetreméltó mindenkivel szemben, soha se légy kedvetlen vagy szeszélyes, kifelé reprezentálj, a mennyit csak lehet, a mikor szükséges: tartsd a szádát és vonulj háttérbe, ha ajánlatos. Hogy mindenkinek jó véleménye legyen rólam, a minisztereknek és az udvari embereknek kezdettől fogva csak hízolg dolgokat mondtam és az ország összes intézményeit dicsértem. Szeretreméltó beszédem láthatólag jól esett nekik, de azért ritkán mulasztják el, hogy a jövőnd trónörökösre ne tereljék a beszélgetést. Meg kell vellanom hogy elkedvetlenít, ha a trónörökösre gondolok mert ez a gyermek születésétől fogva sokkal fontosabb személyiség lesz, mint én, az atyja. Ez nem épen kellemes kilátás!

Azok a képtelen történetek hogy összevesztem a királynővel, hogy megsértettem a királynő anyját, hogy e miatt tragikus végű párbajom volt, természetesen miud valótlanak. Egy betű sem igaz az egészből. És én nem tehetek semmit, hogy ezeknek az embereknek betömjem a száját. A törvény nem segít rajtam. Nem akad ügyész egész Hollandiában, a ki csak az újját is megmozdítaná, hogy az ilyen gyalázást megtorolja. Pedig mindezeket a dolgokat a hollandiai kormány ellenségei találják ki, a kiknek az én személyem meglehetősen közömbös, de mivel a királynőt nem merik megtámadni ellenem intézik rosszakaratu támadásaikat. Mem marad más hátra mint hogy érzéketlennek mutassam magamat s azzal vigasztalódjam, hogy királynő férjének eddig is mindig hasonló sors jutott osztályrészül. Jól tudom hogy *Koburg* Albert hercegnek, mint *Victoria* angol királynő férjének, is sok keserű gúnyt kellett zsebretennie házasság első éveiben. Akkoriban a parlament annyi apanaget szavazott meg neki, hogy abból a szabóját meg a keztyűszámláját sem fizethette volna ki. Mikor pedig a herceg azt a kegyet kérte, hogy adják meg neki a „*Királyi férj*“ címet, a „*House of Comons*“ gúnyosan kérdezte, hogy arra az esetre, ha a királynő hamarabb halna meg, vajjon a herceg nem reflektál-e arra, hogy a „királynő özvegye“ címet viselhesse? Mikor aztán kilenc gyermekük született, a királyi férjet nagy kegyesen boldogították a „*Prince-Consort*“-titulussal.

Henrik herceg levele végén ama reményének ad kifejezést, hogy idővel sikerül neki a hollandiai nép szeretetét és becsülését kiérdemelni.

— Az sem. Mondtam már, hogy az egész ranglétrára egy batkát sem adok. Nem akarok olyan negyságos asszony lenni, aki villamoson jár s addig hordja a régi selyem ruháit, míg el nem szakadnak.

— De hát kit vársz, te szerencsétlen?

Kit vár? *Lóri* azt maga se tudja. Talán senkit sem vár. Azt tartotta, hogy a férfiak partit keresnek, hozományt, sok pénzt, vagy gazdasszonyt keresnek, aki rendben tartsa nekik a lakást, a fehérneműt, a konyhát s akit néha megcsókolgathatnak, ha éppen jó kedvük van.

— No hát én nem arra való vagyok. Nem, édes anyám, csak hadd maradjak én inkább itthon.

Az anyja nem bírta megérteni. Hiszen minden leánynak az a rendeltetése, hogy férjhez menjen. Örökké csak nem maradhat szüleinek a nyakán.

— Meguntatok?

Nem, nem azért. Hiszen hát Istennek van egy kis vagyonkájuk, nem sok és ötfele fog szétmenni a gyermekek közt, de hát mégis van valamelyes, megélhetnek belőle. Nem is azért mondják, Isten ments, hogy csak éppen azért menne férjhez *Lóri*, de hát egyszer csak férjhez kell menni mégis. Grófokra, bárókra nem lehet várni, csak olyan magukfajtaju hivatalnok-féle vagy ügyvéd, orvos, valami ilyen ember veheti el. Az illet meg lenézi *Lóri*, az ilyen nem kell *Lórinak*.

— A testvéreidnek is elrontod a szerencsédjét, — veti szemére az anyja.

Mert a másik két leányt sem meri majd senki megkérni. Azt hiszik majd, hogy azok sem különbek a néniükénél, azok is csak hanyélésre, páváskodásra valók, bent ülni a szobában, könyvet olvasni egész nap s irtózni minden házi munkától.

Ime azonban egyszer csak váratlan nagy változás történt. Senki sem tudta volna megmondani, hogy történt s mindnyájan bámultak rajta, az egész család. Valami varázslat, vagy mi. Valami csoda. *Lóri* kiment a konyhába, s megszólította a szakácsnét:

— Julcsa, mit főzsz ma?

— Borsó csuspájt karmonádlival, meg turos gombócot.

— Mutassa meg, kérem, hogy kell csinálni.

— Szívesen, kisasszonykám, csak tessék ide állni. Ugy ni. Most tessék felkötni egy konyhakötényt.

— Lám, mégis használt az anyai szó, — dicsekedett férjének *Somlayné*. — Addig beszéltem a lelkére, hogy végre foganatja lett.

Az apa úgy vélte, hogy talán inkább az ő szavának. Ő beszélt olyan komolyan a leánynak. Az ő dorgálása hatott. Annak, amit ő mondott, nem lehetett ellentételni. Hiszen ha ő valamit megmagyaráz, azt a vaknak is be kell látni és ha ő valamit akar, annak meg kell lenni.

Az asszony kicinylőn vonogatta a vállát: — Ugyan, ugyan. A te akaratod.

De mindegy, nem vitatkoztak tovább, elég az, hogy *Lóri* megváltozott, megjött az esze. Most mindennap kimegy a konyhába, érdeklődik minden iránt, ezt hogy kell csinálni, azt hogy kell csinálni. A szobában is rendezget, segít a szobalánynak minden munkájában, sőt egyszer azon lepi meg az anyja, hogy oda állt a mosóteknőhöz is.

— No, no, az nem szükséges, — magyarázta most az anyja, a buzgóságából is megárt, ami nagyon sok.

Somlayné azt szeretné, ha a leánya a szakácsnőségéből is egyebet tanulna, tessék azt: finom tésztákat, süteményeket, nem káposzta meg bab-főzeléket behabarni.

— Hát csak nem akarsz mindig ezzel traktálni a jövőndbeli férjedet?

— Ki tudja? felelt *Lóri* s olyan különösen mosolygott.

Somlayné félrehitta az urát:

— Te, nem vettél észre valamit? Az a leány nekem nem tetszik.

— *Lóri*?

— Persze, hogy *Lóri*. — Azt a nagy buzgóságot, — ami egyszerre megszálta, nem értem.

— De hiszen természetes. Addig beszélünk neki, míg végre belátta.

— *Lárfári*, az ilyen önféjű leány semmit se lát be. Más oka lesz annak.

TÁVIRATOK.

A hur haboru.

Sidney, febr. 11. Ma itt a polgármester elnöklete alatt nagyon látogatott népgyűlést tartottak, amely Uj-Dél-Wales miniszterelnökének beszéde után olyan határozati javaslatot fogadott el, a mely bizalmat szavaz az angol kormány dél-afrikai politikájának és visszautasítja az ausztráliai és kanadai csapatok ellen külföldön hangzóttatott vádakot.

London, febr. 11. A Reuter-ügynökségnek azt jelentik Melbourneból, hogy ott a városházán tartott népgyűlésen ugyanolyan határozatot hoztak az angol kormány és dél-afrikai hadviselése tekintetében, mint Sidneyben.

Gyilkos sztrájkolók.

Páris, febr. 11. A Havas-ügynökség jelenti Barcelonából: A sztrájkolók betörték egy műhelybe, amelyben dolgoztak. Verekedésre került a dolog, amelynek a csendőrség vetett véget. Nehány embert letartóztattak. Carcabuciban megtámadták a községi hivatalnokokat, a kik közül egyet megöltek és hetet megsebesítettek.

Az új államtitkár.

(Mohay Sándor kinevezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A hivatalos lap mai számának élén a következő legfelsőbb kézirat jelent meg:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére dr. Mohay Sándor gyakorló ügyvédet és országgyűlési képviselőt az igazságügyminiszteriumhoz államtitkárrá kinevezem.

Kelt Budapesten, 1902. évi február hó 7-én.

I. Ferencz József, s. k.

Dr. Plósz Sándor, s. k.

Az államtitkár eddigi pályafutásáról a következő adatokat közölhetjük:

Mohay Sándor régi erdélyi nemes család sarja. Marosvásárhelyen született 1851. június 8-án. Középiskolai tanulmányait a gyulafehérvári római katolikus főgimnáziumban, a jogi akadémia pedig a budapesti tudományegyetemen

1878-ban jeles eredménnyel bevégezte és ügyvédi joggyakorlatra lépett. 1875-ben jogtudori s ugyanazon évben ügyvédi oklevelet nyervén, ez idő óta Gyulafehérváron gyakorló ügyvédként működött. Már 1876-ban az erdélyi püspökség s később a káptalan jogtanácsosa lett és 1876-tól 1887-ig a gyulafehérvári ügyvédi kamara titkára volt. Már kezdő ügyvéd korában élénk részt vett városának és Alsó-Fehérvármegyének politikai és önkormányzati közéletében, mint városi képviselőtestületi, illetőleg törvényhatósági bizottsági tag. Nemsokára a városi képviselőtestület jogügyi bizottságának elnöke és a vármegye közigazgatási bizottságának tagja lett. Evek sora óta igazgatósági tagja és ügyésze volt a gyulafehérvári takarékpénztárnak. Mint az erdélyi román kat. statusgyűlés tagja, 1888-tól 1898-ig az ügyek előkészítésére kiküldetni szokott bizottság elnökeként működött, 1899 óta pedig tagja a status igazgatótanácsának.

Országgyűlési képviselővé 1886 januárban egyhangulag megválasztotta őt Gyulafehérvár város s azóta szakadatlanul ezt a kerületet képviseli szabadelvű párti programmal. A képviselőházban eleinte a mentelmi és összeférhetlenségi bizottságnak volt tagja és előadója s e minőségében sok fontos véleményt szerkesztett. Azután csakhamar az igazságügyi bizottság tagja, később jegyzője is lett. E minőségében ugyanis, mint több fontos javaslat előadója vagy helyettes előadója alig van ez idő óta igazságügyi alkotás, melyben munkásan részt nem vett volna.

Nem tekintve számos kisebb képviselőházi felszólalását és előadói beszédét, a telekkönyvi betétek szerkesztéséről szóló törvényjavaslat 1886. évi tárgyalásánál, az 1892. évi felirati vitában és a kuriai bíraskodási javaslatról 1899-ben mondott nagy és szakszerű beszédel keltettek figyelmet. Parlamenti működésének sulypontja azonban az alapvető és előkészítő bizottsági munkálatokban volt, amelyekben a legnagyobb buzgalommal vett részt.

Ezenkívül a bányatelekkönyvi és erdélyi birtokrendezési kérdésekben, nemkülönben a büntetőtörvény módosítása és a perrendtartási tervezet megvitatása céljából tartott szaktanácskozmányoknak és a bányatörvény kodifikációjának előkészítésére kiküldött hat tagú szakbizottságnak, amely a javaslat tervezetét el is készítette — tagja volt.

A királyi ítélőtáblák decentralizációja alkalmával Szilágyi Dezső mint igazságügyminiszter táblabírói állással kínálta meg, amelyet ő azonban, a parlamenti tevékenység teréről távozni nem akarván, el nem fogadott. Tagja volt a román és a gör. kath. lelkészek illetményeinek rendezése céljából alakított központi kongruabizottságnak. Huzamosabb ideig részt vett a gyulafehérvári helyi lap szerkesztésében és a „Nemzet” és „Magyar Ujság” hasábjain

több aktuális jogi kérdésekkel foglalkozó cikke jelent meg.

Tagja volt 1895. óta a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságnak, amelyben a külügyi és a zárszámadási albizottságokban működött, utóbbiban mint a külügyi zárszámadások előadója. Részt vett az „Union interparlementaire pour Parbitrage international”-nak 1899-ben Krisztináiban és 1900-ban Párisban tartott ülésein. Az új államtitkár a törvény értelmében lemond gyulafehérvári mandátumáról, hogy új választásnak vesse al magat.

A trónörökös kísérője.

(A Zichy-ügy kulisszatitka.)

— Bécsi levél. —

Arad, február 11.

Annak, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös ép Zichy János grótot, a néppárt elnökét hívta meg maga mellé magyar kísérőnek pétervári útjára: háttere van, mely érdekes politikai intrigákkal szövődik össze. Erről teljesen hitelt érdemlő bécsi forrásból a következőket jelentik:

Ferencz Ferdinánd trónörökös röviddel az után, hogy pétervári útjának terve bevégzett dologgá lett, Nostitz gróf utján meghívta Zichy János grótot, hogy vegyen részt mellette, mint az ő kísérete, a pétervári látogatásban. Zichy János gróf, a kinél Nostitz gróf személyesen tett volt látogatást, a trónörökös meghívását hódolatteljes köszönettel elfogadta, de különösképen a meghívást szigorú diszkrécióban tartotta.

Hogyan jutott eszébe a trónörökösnek az, hogy ép Zichy János grótot szemelje ki maga mellé magyar részről? Ez a gondolat nem az ő elméjében fogamzott meg. Ez a meghívás nem is a trónörökös saját egyéni iniciatívájából eredt. Az egész tervet alkalmasint Budapesten csinálták meg, még pedig a néppárt körében. A terv egyik végrehajtó eszköze Fischer Kolbri, Pazmanasum új igazgatója, ki a magyar néppártnak egyik buzgó ügynöke Bécsben, s a ki a néppárt vezető férfiaival folytonos korrespondenciában van. Fischer Kolbri közölte a tervet pater Abellet, a trónörökös gyóntatójával s pater Abel volt az, a ki a trónörököst rábirta arra, hogy Zichy János grótot hívja meg. Ferencz Ferdinánd trónörökös talán ismerte ugyan Zichy János grótot névről; talán tudta róla azt is, hogy néppárti politikus, de személyesen nem ismerte, vele azelőtt soha nem beszélt. Akkor találkozott vele először, mikor a terv meghiusulása után Nostitz gróf által Semeringbe magához hívatta és egy órai kihallgatáson fogadván, közölte vele, hogy a magyar kormány beavatkozása folytán ő (Zichy gróf) nem vehet részt az utazásban, mint a trónörökös kísérője.

Az is bizonyos, hogy Goluchowsky bele volt avatva a dologba, mert tőle tudta meg egy ebédén Széchenyi gróf, ő Felsője személye körüli miniszter, a ki megsejtette a veszedelmet, nyomban értesítette Széll Kálmánt. Széll Kálmán, mihelyt a dologról értesült, levelet írt a trónörökösnek, s kifejtette, hogy Zichy János grófnak egyedüli magyar kísérőként, ugyszólván magyar képviselőként, a nagyjelentőségű látogatásban való részvétele, politikai szempontból egyszerűen lehetetlen.

A trónörökös erre levelet írt Széll Kálmánnak, közölve vele, hogy elhatározása mellett megmaradni óhajtott. Mikor Széll Kálmán újból kifejtette, hogy a magyar kormány nem adhatja beleegyezését a dologhoz: a trónörökös Nostitz grótot küldötte el Széll Kálmánhoz. Nostitz gróf azt adta elő a miniszterelnöknek, hogy a trónörökösre mennyire kellemetlen lenne, ha Zichy János gróffal közölt meghívását vissza

— De hiszen te magad mondtad.

— Mondtam, mondtam. Az ember sokat mond. S eleinte magam is úgy hittem. De most már nem hiszem. Az ilyen csodának csak az lehet az oka, hogy valakit talált.

Somlay nem értette.

— Valakit talált?

— Akibe szerelmes.

— No hát az nem nagy baj, — szolt az apa nevetve; — hiszen magunk is azt akarjuk. Azért imádkoztunk.

— De a főzelék. Hogy mindig csak főzelék lesz az ebédjük?

— Eh, hát ha nincs egyéb baj.

Az asszony aggodalmasan csóválta fejét;

— Te. Nem érted. Mikor valaki, aki négylovas hintóra várt, egyszerre olyan szörnyű takarékos kezd lenni, az nagyon gyanus.

Faggatják Lórit, hogy valljon be mindent. A leány egy darabig csak vállat vonogatta, aztán megmondott mindent, egyenesen, bátran. Gombos Öndönt szereti s férjhez akar menni hozzá.

Az anyja álmélkodva csapta össze a két kezét:

— Kit, te?

— Az apa tollnokát.

— Elment az eszed? — támadt rá az anyja.

Az apja is neki esett:

— Azt a semmiházit? Akinek batszáz forint a fizetése?

— Lesz több is — felelte a leány.

— De hát addig kenyéren, vizen akartok élni?

A leány arra is megfelelt:

— Kenyéren, vizen, ha másképp nem lehet. Takarékoskodni fogunk. Hiszen ti oktattatok mindig arra.

Most az anyja vette át a szót:

— Oktattunk, persze hogy oktattunk, szerénységre, takarékosagra; de nem így gondoltuk. Iyesmire nem vetemedik okos leány. Lásd, édes lányom, ne bolondozz. Hiszen ha Ballohoz vagy Ernyelhez vagy más tisztességes állású férfihoz akarsz hozzámenni, há szívesen adjuk az áldásunkat; de ilyen eszevesztettséghez, ilyenhez soha.

— Már pedig, édes anyám, előbb vagy utóbb bele kell egyeznetek.

— Soha, soha, — jelentették ki a szülők.

De mikor egy leány lemondott a kocsiról, a páholyról, a szép ruhákról és mindenről, ami valamikor hiúságát képezte, nem tartja azt vissza a szülői kényszer, s bizony csak az lett a vége, hogy Somlay egyszer így szolt a feleségéhez:

— Már látom, hogy nem birunk avval a leánynyal, hát Isten hírével menjen, akihez akar.

És Somlayné a szemét törülgeti s azt mondja rá:

— Hát legyen, nem bánom.

kellene vönnia s hogy az esetre, ha Zichy grófot nem viheti magával, más magyar embert nem szőlít fel, dacára annak, hogy Széll Kálmán egész névsort bocsátott rendelkezésére, oly magyar előkelő férfiak neveiből, kik ellen a trónörökösnek semmi kifogása kom lehetett.

Miután az ügy még ezek után sem intéződött el, Széll Kálmán ő felségét kereste fel s ezt kérte meg, hogy személyes beleavatkozással bírja rá a trónörökös elhatározásának megváltoztatására. Ő felsége ezt csakugyan megtette, s erre hivatta a trónörökös magához gróf Zichy Jánost Semmeringbe, egy óráig tartó kihallgatáson tudatva vele a közbejött eseményeket s azt, hogy nem vehet részt a pétervári utazásban, de azt is, hogy mást nem hív meg helyette.

Nyilvánvaló ezekből, hogy a tervet a néppárt főzte ki, s hogy közvetítőül Fischer Kolbri és páter Ábel szerepeltek. Az az utóbbi befolyásolta a trónörökös, a kivel nyilván közölték, hogy Zichy János gróf micsoda szerepet játszik idehaza s hogy meghívásának nevezetes politikai hatásai is lehetnek.

Lülönös szereplése volt ez ügyben Goluchowski Agenor gróf külügyminiszternek, a ki tudott a dolgról, de Széll Kálmán előtt elhallgatta, holott tisztában lehetett azzal, hogy ha a terv megvalósul: annak Széll Kálmánra végzetes következményei lehetnek. Lehet, hogy Goluchowski Agenor gróf talán éppen erre is számított, de ügyetlenségéből elszólta magát Széchenyi Gyula gróf miniszter előtt. Mindenesetre jellemző Goluchowski grófnak Magyarországhoz és a magyar miniszterelnökhöz való viszonyára az a cselező szerep, melyet ebben az ügyben magára vállalt. Azzal semmiesetre sem védekezhetik, hogy nem tudott a dolgról, már azért sem, mert Széchenyi Gyula gróf tőle értesült róla; de azért sem, mert hiszen Goluchowski gróf külügyminiszter előtt csak nem lehetett titok az, hogy a trónörökös minő kísérettel megy, mikor oly nagy jelentőségű, nevezetes politikai missziót vállalt magára a pétervári látogatás révén.

Bécsi politikai körökben ebből az alkalomból rámutatnak az is, hogy a trónörökös azóta, hogy megházasodott, még nem volt Budapesten. Dacára annak, hogy Széll Kálmán a magyar parlamentben elintézte az ő házassági ügyét, a mi ugyancsak nehéz feladat volt, s dacára, hogy a magyar nemzet oly nemesen állott annak idején a trónörökös ügyének védelmére: ez nem látta szükségét sem annak, hogy Budapesten megjelenjen, sem annak, hogy Széll Kálmán előtt kifejezze elismerését. Bécsi politikai körökben ebből arra következtetnek, hogy a trónörökös erősen befolyásolja a magyar liberális világ ellenségei. Egyébiránt Bécsben meg vannak győződve, hogy az érdekes incidens nem ért véget, hanem Budapesten még zajos folytatásai lesznek.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Francillon, eszmű. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Postásfiu, operetta. Margó Zelma vendégfelléptével. (Páros bérlet.)
Péntek: Svihákok, operetta. Margó Zelma vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Veszta szüzek, operetta. Margó Zelma vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

A szinpad tisztessége.

— Gratuláció Aradnak. —

Az a derék határozat, melyet Avarfy Ferenc indítványa nyomán a Veszta szüzek paráznaságai miatt hozott Aradváros szinügyi bizottsága, immár viszhangra talált nemcsak a sajtóban, de más városok szinügyi bizottságában

is. Erre mutat a következő levél, melyet ma kapott Avarfy Ferenc egy tekintélyes zombori ügyvéd és szinügyi bizottsági tagtól:

Zombor, február 10.

Mélyen tisztelt kartárs ur! Az aradi szinügyi bizottságban tett s a fővárosi lapokban reprodukált indítványát magamévé tettem s mint az itteni szinügyi bizottság tagja, hasonló hadjáratot készülök a trágárságok ellen indítani. Ennek bevezetéséül irtam a „Zombor és Vidéke” egy vezércikkét, melyet b. címére megküldök. Minderről azért értesitem, hogy jövőre is bátran kitartsunk t. kartárs ur az ily erkölcsellenesek kiirtásában. Sokan vagyunk, a kik együtt érzünk. Segitse a mindenható munkájában

Tisztelő kartarsa Paul Kálmán.

A levélben említett vezércikk melegen üdvözl Aradváros szinügyi bizottságát és az indítványozót. Üdvözl, hogy a léhaságok, a disznóságok ellen irtóháborút indított s hogy a vastag trágárkodást és a szinpad korrupciót erős kézzel ostromozza. Hiszen — ugymond a cikkíró — az operett-irodalom maholnap lesüllyed a trágárságok, ledérségek és fajtalanságok mocsarába, melyben az ethikai alapot szem előtt tartó közönség jól nem érezheti magát. A főváros színházainak egy része üzi csupán ezt az orfeumi imitációt s oda csak azok járnak, a kik pikantériát áhítózva, a szini előadás élvezetétől külön álló élvezeteket hajhásznak.

Egész irodalmat szült már a Veszta szüzek előadása, no meg az a kérdés, igaza volt-e az aradi szinügyi bizottságnak, mikor ledorongolta ezt a léha, trágár operettet. Hiányos lenne a gyűjtemény, ha bele nem illesztenénk a főt közlött levelet és a zombori szinügyi bizottsági tag gondolkását vázoló cikket. Arad példát statuált a Veszta szüzekkel a vidéknek és követője bizonyára akad sok városban, a hol a szinpad tisztessége még adnak valamit.

* Margó Zelma vendégjátéka. Margó Zelma első felléptére „A postásfiu” operettben, a jegyek már kaphatók a pénztárnál. A fess primadonna, kinek arcképei már ma láthatók voltak a kirakatokban, szerdán este érkezik meg, hogy a csütörtöki próbán részt vegyen. „A svihákok” pénteki előadásán Margó azt a főhadnagyot játsza, melyet eddig Haidt Margit játszott. E szerepében is, mint a másik kettőben, betétül hatásos énekszámai lesznek a vendégművésznőnek. Margó Zelma állítólag a „Veszta szüzek”-ben is fellép. Ezt a vendégjátékát bizvást elhagyhatná.

* Krecsányi beteg. Krecsányi Ignác szegedi szinigazgató, mint részvétellel értesülünk, napok óta súlyos betegen fekszik lakásán. A szegedi színház kiváló buzgalma, nélkülözhetetlen vezetőjét fölújult szenvedései tartják ágyához kötve, amit most hosszabb ideig lesz kénytelen őrizni.

* Rosenthal Mór, a világ leghíresebb zongoraművésze óriási diadalokat arat mindenütt, ahol csak hangversenyt ad. E hó 9-én Párisban játszott, és a közönség nem telt be művészetével, vége-hossza nem volt a tüntetésnek, úgy, hogy Párisban e hó 13-án ismét hangversenyez. Innen Bécsbe megy és Bécsből direkt az aradi hangversenyére jön, melyet vasárnap, e hó 16-án rendez. Rosenthal ma sürgönyileg megváltoztatta a hirdetett programját, az aradi hangversenyén ugyanazon darabokat játsza, melyekkel Párisban határtalan sikert ért el. A végleges műsor ez:

1. Weber, Senate op. 39.
2. Schumann, Carneval op. 9.
3. a) Chopin, Bercense.
b) " Mazurka.
c) " Walzer des dur,
d) " Scherzo.
4. Rosenthal, Papillon's.
5. Rosenthal, Wiener Carneval, Strausz „Cagliostro”-jaután.

Rosenthal Bösendorfer zongorája, melyen a művész a vasárnapi hangversenye alkalmával Aradon játszani fog, megérkezett. A hangverseny jegyelt Révész Nándor könyvkereskedése árusítja.

Indiskrét pályázók.

(Mozgalem a művészek és írók közt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 11.

Ar Erzsébet-szobor pályázata alkalmából a fővárosi Műcsarnok igazgatósága ismét felszínre vetette azt a régen égető kérdést, hogy a titkos pályázatok körüli eljárást módosítani kell, mert a mai viszonyok között minden egyének nevezhető ez a pályázat, csak éppen titkosnak nem. Az Erzsébet-szobor pályázatnál titkos volta dacára például mégis köz tudomásu dolog volt, hogy melyik pályázatot ki készítette. A pályázati feltételek értelmében ugyanis a szobrászoknak maguknak kellett a pályamintákat a Műcsarnokban felállítani, amely rendelkezés természetesen nyíltan hirdette, hogy melyik munkával ki pályázott.

Még inkább növelte ily körülmények között a pályázó művészek elkeseredését az, hogy már napok óta mindenki suttozta Budapesten, hogy az Erzsébet szobor pályadíját nem adják ki és új pályázatot hirdetnek. Nagyon sajnálattamra, hogy ez már napokkal a verdikt kihirdetése előtt köz tudomásu lett. Idős, jónévű szobrászok elkeseredve panaszkodtak:

— Ilyen körülmények között nem érdemes, hogy az ember magyar szobrász legyen.

De nemcsak a képzőművészeti, hanem az irodalmi pályázatoknál is hasonló viszonyok uralkodnak. Elő példa erre a Kisfaludi-társaság legutolsó költemény-pályázata, melyen bár a jelíges levelet csak február 9-én bontották föl, már február 6-ikán az összes napilapok közölték e hirt:

— Mint értesülünk, a pályanyertes költeményt Balla Miklós írta.

A véletlen úgy akarta, hogy Balla Miklós csak február 8-ikán tért vissza Budapestre, csak ekkor tudta meg a pályázat eredményét és így az indiskréción más követte el.

Még tarthatatlanabb az az állapot, mely miatt mostanában különösen az Akadémia drámaírói panaszkodnak. Így a pályázatokon akárhányszor megessik, hogy egyik-másik szinművetja bírálók megdicsérik, sőt reámutatnak arra, hogy milyen változtatások után lehetne az, valamely díjra érdemes. A lapok ilyenkor évről-évre közlik a stereotip hirt:

— Mint értesülünk, a díceéretet nyert szindarabot ez és ez írta.

Gyakorta előfordul azután, hogy a szerző e szükséges választások után újra pályázik munkájával és a bírálók így, akarva-nem akarva, ismerik a szerző nevét, ami sok esetben káros hatással van a pályadíj odaitétele körül. De másrészt szinte egyenes kényszerhelyzetben vannak a bírálók, mert ilyenkor már nem dezavualhatják sem önmagukat, sem az esetleg jónévű írók.

Hogy a gazdasági pályázatoknál mennyi és mily nagyfoku visszaélések történnek, arra fölösleges szót vesztegetni. Szinte érthető egyik fővárosi gyáros boszus kifakadása:

— Még be eem adtam pályázatomat a fővároshoz és Tencer Pál már az utolsó fillérig tudta, hogy milyen ajánlatot teszek.

Ezek az okok indították meg azt a vihart, mely most van keletkezésben és amelynek bizonynyal meg lesz a maga üdvös eredménye. Egyelőre csupán két eszme körül forog a vita és mindkettő nagy jelentőségű.

1. A sajtó ne közöljön egyetlen indiskrét hirt sem. Ennek keresztülvitelére a budapesti újságíró egyesületet és a vidéki hírlapírók országos szövetségét kérjük föl. E két hatalmas erejű erkölcsi testület bizonyára megtalálja a módját annak, hogy érvényt szerezzen e nemű határozatainak.

2. A bírálókat eskü terhe alatt kötelezzék a föltétlen titoktartásra. Ez a rendszer nem alkotna praecedens, mert Olaszországban már évtizedek óta meg van a művészi pályázatoknál, sőt más célra alkalmazva, az esküdtbíró-sági intézményeknél már nálunk is honosították.

Az így induló mozgalom élére szobrászaink állottak, mert őket érdekli most legközelebb a dolog. Remélhető, hogy ez az üdvös eszme nem alszik el, mert igazán sajnálatos lenne, ha nem vinnék keresztül és minden a régiben maradna. Vagy itt is valóvá válna Petőfi szatírja:

— Ejh, ráérünk arra még?

Véres verekedések

a zsámbokrési pótválasztáson.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

Nyitra-Zsámbokréten ma ejtették meg a pótválasztást a szabadelpvűparti Rudnay Sándor s a néppárti doktor, Major Ferenc között. A néppárt minden erejét megfeszítette, hogy Majornak biztosítsa a győzelmet s vagy tiz néppárti képviselő érkezett le a kerületbe, hogy az ő érdekében korteskedjék. Rakovszky István azonban otthon maradt, mert betegesen fekszik.

A kerületben a néppárt heves agitációja következtében nagy volt az izgatottság. Sok községben megtámadták és összetörték a kocsiakat, melyeken szabadelvű választók voltak; több helyen verekedésre is került a dolog. Ennek következtében a szabadelvű választók közül sokan visszavonultak, bár a liberálisok zöme rendíthetetlenül kitért. Lénárt választási elnök személyesen intézkedett a választási helyiségek előkészítése és a táborok elhelyezése iránt.

Papanec József szekcsi liberális választót Rudnáról hazajöttében Pánisz kosztolnalfalusi néppárti ember doronggal úgy agyba-főbe verte, hogy a szegény ember talán belehal sebei-be. A tette a csendőrség elfogta. Kosztolnalfalun egy választót a néppártiak kövekkel dobáltak meg s az egyik kő a szerencsétlen embert oly súlyosan találta, hogy eszméletlen állapotban vitték el az orvoshoz. Ilyen jelenetekben mindvégig gazdag volt ez a mai pótválasztás.

A néppárt részére természetesen ezuttal is a papok korteskedtek legerősebben. Kunyitszky vesztenicei esperes-plébános Lukács szabadelvű párti szavazó leányának megesketését, amelynek e hó 4-én kellett volna végbemennie, megtagadta azzal a megokolással, hogy temetése van. Ma nyílt levélben mosakszik az esperes, hogy ő az esketést egyáltalán nem tagadta meg s annak semmi köze sincs a választáshoz.

Két század huszárság van a kerületben, ma még egy századért sürgönyözött a hatóság. Boross Jusztin, Kubinyi Géza és Szulyovszky Dezső országgyűlési képviselők szintén a kerületben időznek.

A szavazás menetéről a következő táviratok számolnak be.

A választók felvonulása már a hajnali órákban kezdődött. Egyes szabadelvű választókat az utjukba eső községekben inzultálták. Így Szolcsánykán Ondrejka és Kugyela idegen kerületből való parasztok Stummer bárónak három erdőőrét, a mint átvonultak a községen, a szekeréről lerántották és véresre verték. Mind a két párt nagy táborral vonult fel, de a néppárt táborában sok a nem-választó.

A választást a törvényes időben nyitotta meg Lénárt választási elnök. A szavazást Zsámbokrét község kezdte meg. Tiz óráig leszavazott Rudnay Sándor dr.-ra 47 és Major Ferenc dr.-ra 2. — A szavazás a legnagyobb rendben folyik.

Déli fél 12-kor a szavazatok aránya a következő volt:

Rudnay	82
Major	24

Délután 4 órakor még mindig Rudnay volt többségben. Ekkor így állottak a szavazatok:

Rudnay	460
Major	359

Este 8 órakor táviratozzák, hogy a néppárt hallatlan módon terrorizálja a szabadelvűeket s csoportosan fogdossa el őket az ellenpárt-hoz. Most már Major van többségben. A szavazatok aránya a következő:

Rudnay	650
Major	688

Még néhány község van hátra, ezek valamennyien néppártiak s így a győzelemre Majornak van kilátása.

Öngyilkos osztálytanácsos.

(A honvédelmi minisztérium gyászja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

A honvédelmi minisztérium egyik magasrangú hivatalnok, Losonczy Alajos miniszteri osztálytanácsos az éjszaka folyamán budapesti lakásában öngyilkos lett. Az életunt osztálytanácsos a minisztérium egyik legkedveltebb, képzett és szorgalmas hivatalnok volt és öngyilkosságának hírére megdöbbenve találgatják hivataltársai, alantosai és fölöttesei egyaránt a végzetes tett okát. Magyarazatot nem talál rá senki. Losonczy rendezett anyagi körülmények között élt s csak hat hete, hogy nem járt hivatalba.

Az öngyilkosságról és részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

Az öngyilkos osztálytanácsos ötvennégy éves, nőtlen ember volt. Kolozsvárott született, a hol szülei nagy gonddal nevelték. Losonczy György utóbb elvégezte jogi tanulmányait és a honvédelmi minisztériumba lépett be, a hol csakhamar magas állásba jutott. Osztálytanácsosi ranggal a tizenegyedik (polgári) ügyosztály élére került s ebben az állásában a sorozási és fölmentési ügyeket vezette. Közvetlen fölöttese Grue Albert miniszteri tanácsos, Hivatalába nagy pontossággal járt és csak hat hete, hogy elmaradt. Hir szerint betegeskedett s gyomorbántalmát orvosi utasításra otthon kezeltette.

Lakása az I. kerületben volt, az Uri-utca 31. számú kicsiny, ósdi házban, közel a minisztériumhoz. Az első emeleten négyszobás lakást bérelt és a kényelmesen, bár elegánsan butorított lakásban immár hetedik éve élt. A lakást Csörgő Gábor levélhordó felesége gondozta, aki a férjével együtt régen áll Losonczy szolgálataiban.

Az öngyilkossá lett osztálytanácsos tegnap este még jó étvágygyal megvacsorázott s utóbb — bár szokása ellenére — kedélyesen elbeszélgetett Csörgőnével. Házmeistere egy 70 éves miniszteri szolga. Azzal beszélgetett kedélyesen. Beszélgetés közben megjegyezte:

— Barátom, én betegbb vagyok, mint maga!

Azután nyugodni tért. Hálószobájának ajtaját, mint mindig, ezuttal is nyitva hagyta.

Csörgőné ma reggel hét óra felé bement Losonczyhoz, hogy fölkeltesse. Benyitott az ajtón és véres látvány tárult szeméi elé. Losonczy félig guggoló, félig fekvő helyzetben az ajtókilincsen lógott élettelenül. Teteme már hideg volt, Csörgőné a szörnyű felfedezésről tüstént

értesítette a közeli rendőrt, a ki viszont a kapitányságnak tett jelentést az öngyilkosságról.

Csakhamar megjelent a helyszínen a kapitányság egyik tisztviselője, valamint a kerületi rendőr orvos és jegyzőkönyvet vettek föl az esetről. Mindenekelőtt konstatálták, hogy Losonczy az öngyilkosságot még éjjel előtt követhette el. Előzetesen levelet irt a rendőrségnek, a melyben azonban öngyilkosságának okáról nem tesz említést s csak eltemetése iránt intézkedett. Losonczy levelét megírván, levetközött, s ingben, alsóruhában akasztotta fel magát az ajtó kilincseire. A halál hamar bekövetkezhetett.

A rendőrség Losonczy tetemét bevitette az Üllői-uti temetőbe, majd a lakást lezárta és a bejáratát lepecsételte.

SPORT.

+ A szegedi vivó-egyesület február 15. és 16-iki nemzetközi versenye iránt főleg hazai jelesebb vivóink körében már eddig is élénk érdeklődés mutatkozik. Az ország több városából fordultak tudakozódó kérdésekkel a versenybizottsághoz s már eddig is jelentkezett a helybelieken kívül s néhány versenyző. Kiváló szép tiszteletdíjakat adományoztak (az egyesület két díján kívül) Nákó Sándor gróf és Valentics Dániel altábornagy díszelnökök, Szeged város, a szegedi hölgyek és Perez veronai fegyvergyáros. De ezzel a tiszteletdíjak sorozata még nincs lezárva, mert kilátás van arra, hogy azok száma még 2—3 mal fog szaporodni. A versenybizottságban való részvételüket a helybeli tagokon és néhány mesteren kívül Berti László, Hámosi László dr., Satori és Vinczehidly Ernő dr. amatőrök ígérték meg.

Ronacher-estély a várban.

(Az utolsó farsangi mulatság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Az aradi helyőrség tisztikara szorgalmasan kiveszi részét a farsangból. E hó elsőjén fényes tiszti-bálat rendeztek a Fehér Keresztben, ma este pedig farsangi bucsuztatéul a várbeli tiszti-kaszinó nagy termében kiváló sikerű Ronacher-estét, melynek rendezője Mandl Antal főhadnagy volt. Ő különben állandó rendezője a tisztek táncmultságainak, s tisztársai ezért ma figyelmes meglepetésben részesítették. Egy csokrot nyújtottak át neki, mely cigarettákból volt ügyesen összeállítva.

A mai mulatságot különben egy kis incidens zavarta meg. Nem olyan ugyan, mely a jó hangulatot megzavarhatta, de könnyen végzetessé válhatott volna. A ruhatárban egy petróleum-lámpa felrobbant, nem csekély ijedelme az ott tartózkodó hölgyeknek. Az explózió semmi kárt nem okozott, mert a tüzet idejekorán elfojtották. Az a haszna mégis megvolt, hogy a kaszinóba ezután a villanyt fogják bevezetni.

Az estélyt a katonazenekar játéka vezette be. A Fregoli-induló volt az első szám, melyet egy komikus jelenet előadása követett, Abraham Béla, Eisenbach Arthur báró, Dürfeld József és Szerb Miron főhadnagyk és Schiedler Imre hadnagy adtak elő „Einige gemeinde Rathsitzung in Albernhausen“ című komikus jelenetet nagy hatás és derűtség között.

Szitta Károly hadnagy kuplékat énekelt, majd egy parodisztikus jelenet következett Abraham Béla, Thurneisen Hugó főhadnagyk, Schiedler Imre és Emele Károly hadnagyk előadásában. A paródia címe „Die Bürgerschaft“ volt s előadót zajosan megtapsolta a közönség.

A „Des Sängers Fluh“ paródiáját Pallardi Alfréd főhadnagy szavalta szüntelen kacaj között. Utána ismét a műkedvelő-előadók léptek a pódiumra, az „Ein Abend in Ge-

sangsverein zum Bummelsdorf" című jelenet előadásával. A szereplők: *Dürfeld* József báró, *Abrahám* Béla, *Eisenbach* Arthur, *Szerb* Miron és *Thurneisen* Hugó főhadnagyok voltak.

A hangversenyt egy duett és egy kvartett zárta be, előbbi Thurneisen főhadnagy és Emele főhadnagy, utóbbi pedig Ábrahám, Eisenbach Szerb és Thurneisen főhadnagy előadásában.

Valóságos *Tarka szinpad* az, mely a tisztek vendégeit — a sok szép hölgy és katonai előkelőség között *Institoris* Kálmán polgármestert és *Sarlot* Domokos főkapitányt is — szórakoztatta. Vig hangulatban kezdődött tehát a tánc, mely kora reggelig tartott. Az estén a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Wachsmann Vilmos ezredesné, Ditrich Albert alezredesné, Chirke Vilmosné, Moys Dezső őrnagyné, Ubl Ferencné, Parzarolli Gusztáv kapitányné, Breuer századosné, Burdea Demeter századosné, Winckler századosné, báró Metzger Józsefné, Badeszku őrnagyné, dr. Leichtmann Miksa ezredorvosné, Hirschmanné, Müller ezredorvosné, Stelcl hadnagyné, Szerb Miron főhadnagyné, Geiszler Károly főhadnagyné és Grazer Oszkár főhadnagyné.

Leányok: Ditrich nővérek, Ubl Ilonka, Garzarolli Mici, Pfenning Coletta, Weichert Aurora, Decker Margit, Mahler Lenke, Mucu Kornélia.

Megszökött kardalosnők.

(Nagyváradról — Oroszországba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A nagyváradai festett világnak nagy szenzációja van. Két szép kardalosnő bucsuszó nélkül otthagya a társulatot s egy budapesti közvetítő révén Oroszországba utaztak, ahol kis hangjukkal, de annál csinosabb külsejükkel mint sanzonettek kevés babért, de annál több rubelt remélnek szerezni.

A megszökött kardalosnők: *Latabárné* és *Rácz Szeréna*. Mind a kettő igen csinos nő, elegánsan ruházkodtak s állandóan sok udvarló rajongta őket körül. — *Latabárné* egy év óta gyászban járt, de vidám kedélye nem harmonizált sötét fátyolával, amelyet karjára vetve, kacéran viselt. A férjét gyászolta, akinek halála után gyűjtést is indítottak a bánatos kis özvegy s árván maradt gyermekei számára.

A hollófekete haju s bogár szemű fiatal özvegy legjobb barátja *Rácz Szeréna*, kolleganője volt. Az elmaradhatlan barátnő arany-szőke haju s pajkos kék szemű teremts, az ő társasága nélkül alig lehetett elképzelni a kis *Latabárnét*. Otthon, az utcán, a színházban mindig együtt sugtak, bugtak. Előadáskor felváltva viselték egymás kosztümjét. Egy helyen étkeztek, csak a lakásuk volt külön.

A színházban többen tudták, hogy a két jó barátnő kalandos tervekkel foglalkozik. Oroszországba akarnak menni sanzonette énekesnőknek s e célból egy fővárosi közvetítővel sűrűn leveleztek.

A múlt hónap elején, már gyanus volt a színház igazgatójának az, hogy a jóbarátnők egy napon kaptak egy-egy sürgőnyt, amely *Latabárnét* édesanyja halálos ágyához hívja, *Rácz Szeréna* pedig azt a szomorú hírt kapta, hogy a nagybátyja meghalt. E cimen a két barátnő három napi szabadságot kért a színház igazgatóságától, amelyet meg is kaptak. A három napi szabadságból két hét lett, ezután jött csak vissza a két barátnő. — *Latabárné* azt mondta, hogy édes anyját ápolta, *Rácz Szeréna* pedig azt hitette el az igazgatóval, hogy tudógyuladásba esett.

Február 1-én felvették a fizetésüket, 7-én pedig fizetésük negyed részét előleg képen kivették. Szombaton reggel *Latabárné* a *New-*

York szépe próbája alatt táviratot kapott, amelynek láthatólag örült s tartalmát sietett közölni *Rácz Szerénával*. Egy óra múlva a kis özvegy vörösre dörzsölt szemekkel az igazgatóhoz ment, azt panasolta neki, hogy gyermeke beteg s szabadságot kért, hogy meglátogassa. — *Somogyi* igazgató megtagadta a kérést, amire *Latabárné* nagy jelenetet csapott. (A szinpadon ugy sem csinálhatott nagy jelenetet.)

A jó barátnők este még elmentek az előadásra, de másnap reggel elmaradtak a próbáról. Az igazgatónak mindjárt gyanus volt a két barátnő elmaradása s *Erdély* Miklós titkárt a lakásukra küldte, a ki azzal a hírrel jött vissza, hogy a kardalosnők szombaton elutaztak.

Latabárné és *Rácz Szeréna* eltűnését le nem írható érdekes kommentárokkal fűszerezve, pertraktálták a színháznál, *Somogyi* pedig azonnal följelentette őket a Színész Egyesület kormányzó tanácsánál, amely ki fogja zárni a szökevény kardalosnőket az egyesületből.

A habitűik pedig most nagyban gyászolják a két csinos kicsit, akikre a rossz nyelvek azt mondják, hogy amikor elutaztak Nagyváradról, akkor utaztak igazán Nagyváradra...

Porzsoit megmarad.

(A népszínházi-bizottság döntése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

A budapesti Népszínház udvarán izgalmas volt a mai nap. Ma történt meg a döntés, ki lesz az igazgató, *Porzsoit* Kálmán marad-e, avagy talán más valaki, új ember jön?

A bizottság döntő ülése mellett eltörpült minden más színházi szenzáció.

— *Porzsoit*, vagy nem *Porzsoit*, ez itt a kérdés! — zúgták, harsogták az izgatott művészek.

— Ki törődik ma a „görbe nap”-pal, minekünk most *Adám és Eva*? *Hekuba*. Hanem ki lesz a király? Kiké-e a bizottsági sirból a régi, vagy új trónörökösöt kapunk-e? *Vidor* papát. *Heltait*, *Verőt*? Szóval kit éltessünk?

Igy vívódtak az udvarban, a folyosókon, ahol általános volt a várakozás. Valami próba felét is tartottak. De szent Isten! Hogy ment az a próba! A karmester és a rendező rekedté kiabáltak magukat.

— De hölgyeim! De urak! Mi lesz?

— Hiszen ha mi tudnánk!

— Meg kell kérdezni a titkárt.

— Nincs itt!

— Hát *Géczyt*!

— Nincs itt!

— A direktort.

— Nincs itt!

— Hát *Jesszus*! Ki van itt? — kérdezte egy bájos művésznő.

— Mért, mért kérdezi?

— Hát tudja, bánom is én, akárki lesz az igazgató! Egy kis előlegre volna szükségem — és bájosan elpirult.

— Itt van a *Vidor* papa! — kiáltott fel hirtelen a kórus!

— Nem lehet azzal beszélni most!

— Miért? Talán drukkol?

— Dehogy is! Őrzi a színházat, hogy valahogy el ne lopják *Porzsoit* elől.

— Hangos kacagás volt a válasz. Mégis lement az egyik színész *Vidorhoz*. Szótlanul állt szembe vele és kérdő tekintettel nézett rá:

— *Fiaim*! — szolt az öreg — lőttek már nekem!

— Ugy — hirtelen hátat fordított a kérdező és rohant fel a szinpadra.

— *Vive lei roi*! *Eljen Porzsoit*!

— *Eljen*! *Eljen*! *Eljen*! Eddig moccanni sem mertek.

A pályázók ázsioja hirtelen a zéróra szálott alá!

— Hányat fizetsz *Verőre*? — kérdezte egy megátalkodott sportoló újságíró.

— 5 re 1210-et!

— Nem tartom. Nagy a rizikó!...

Igy ment a drukk, az izgalom s a tréfa felváltva mindaddig, míg az eredményt meg nem tudták.

Az eredmény pedig az, hogy — *ujból Porzsoit kapta meg a színházat*. Ez alkalommal már csak szótöbbséggel.

Heltai Ferenc szólalt fel csak a népszínházi bizottság ülésén, kifogásolva *Porzsoit* működését s a színház vezetését. Követelte, hogy a *Porzsoit* által letett kauciót a bizottság tartsa bekötve egész szeptemberig s abból biztosítsa a biztosítókat, adót stb.

Porzsoit 94,000 korona óvadékat deponált.

A népszínház udvarán pedig lassankint visszatért a régi hangulat. A művészek és művésznők reznignálton mondogatták:

— Talán jobb is így. *Porzsoitot* legalább már valamennyien ismerjük. Ki tudja, — hátha rosszabb direktort kaptunk volna.

Martiny Gyula halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Az *Osztrák-Magyar Bank* aradi fiókjintézetének gyásza van. Főnöke: diósgyőri *Martiny Gyula* ma délben 12 órakor meghalt. A bank Erzsébet-köruti palotájáról fekete lobogó hirdeti a gyász esetet, mely szomorúsággal tölti el a családot és fiókjintézet hivatalnokain kívül Arad egész pénzügyi világát, s mindazokat, akik valaha *Martiny Gyulával* érintkeztek.

Az elhunyt főnököt hosszú betegség után ragadta el a halál. Több mint két és fél év óta betegeskedik, s bár a kór, mely halálát okozta, elég súlyos természetű volt kezdetétől fogva, a minta-szorgalmas hivatalnokot ez mégsem tartotta vissza attól, hogy hivatalos teendőit a lehetőséghez képest végezze.

Amig csak jártányi ereje volt, dolgozott, míg végre október 25-én vesebaja ágyba döntötte. Azóta egyre rosszabodott állapota, melyet súlyosítottak betegségének fejleményei: egy karbunkulus, mely arcán támadt. Ezt a tályogot háromszor is megoperálták az orvosok, de eredménytelenül, az egyre gyengülő férfi ma délben meghalt.

Martiny Gyula ötven éves volt és *huszonhat* esztendő óta áll az *Osztrák-Magyar Bank* szolgálatában. Tavaly ünnepelte meg csendes körben szolgálatának negyedszázados jubileumát. Ezelőtt 26 évvel *Budapestben* lépett *Martiny* az *Osztrák-Magyar Bank* szolgálatába, s onnan rövid idő múlva *Brassóba* helyezték át. Már itt feltűnt kiváló szakértelmével és lelkiismeretességével, úgy, hogy feltűnően rövid idő alatt *főnökhelyettes* lett, még pedig *Szegeden*.

Tizennyolc év előtt — tehát mindössze nyolc évi szolgálati idő elmúltával — főnök lett s ekkor helyezték át *Aradra*, ahol halála napjáig vezette az aradi fiókot. Elődje *Klammer* Rezső volt, ennek halála után foglalta el *Martiny* a bank aradi fiókjintézetének vezetését.

Általánosan tudták az elhunyt *Martinyról*, hogy mintája volt a lelkiismeretes, pontos hivatalnoknak és példaképe a jó hivatalfőnöknek. Tisztviselői a rajongásig szerették s haláláról külön gyászjelentést adnak ki.

Martiny Gyulát felesége: született *Schalkház* *Constantia* gyászolja. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz *Osztrák-Magyar Bank* *Erzsébet-köruti* palotájából.

MULATSÁGOK.

(=) **Farsang utolsó napja.** Az utolsó farsangot ünneplő álarcosok szokatlanul nagy számu közönséget vonzottak ma este a korzóra. A lehetlen ruhadarabok tarka-barka színvegyüléke élesen kéri a fel-alá hullámzó sétálók tömegéből. Egy-egy érdekesebb jelmez láttán csoportba verődnek a kíváncsiak. Különösen a Fehér Kereszt szálló előtt volt nagy a csődület, mert a maszkák oda igyekeztek, hogy a nekik rendezett bálból kivegyék a részüket. A szálló nagy terme zsufolásig megtelt álarcosokkal, akik pajzán kedvvel ropták a táncot s kíváncsian várták a demaszkírozást, amely bőviben volt a meglepetéseknek. Ezzel aztán vége a farsangnak, — hadd jöjjenek a bőjti mulatságok!

(=) **A gyoroki iparos-olvasókör.** f. hó 8-án az ottani nagyvendéglőben zártkörű táncvigalmat rendezett, a mely kitűnő hangulatban másnap reggelig tartott. A mulatságban a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Kaufmann Mórné, Adamovich Lázárné, Tabajdi Gyuláné, Kaufman Lajosné, Kaufman Jakabné, Sáfrán Emilné, Hunyadi Péterné, Hunyadi Szidónia, Kohn Mórné, Schauer Adámné (Kovaszinc) Eftimie Sándorné, Lányi Józsefné, (Ménés) Lenkei Péterné, Lenkei Pálné, Szerendán Jánosné, Reithoffer Ferencné, Löwi Márkuszné, Kiss Jánosné, Heredek Lászlóné, Bogdán Miklósné, Schmidt Tamásné, Mos Györgyné, Miklós Sándorné (Ménés), Molnár Ferencné, Benedekné, Huszár Mihályné (Radna) Kerner Gyuláné (Kuvin), Almasán Jánosné, Hajabács Jánosné stb.

Leányok: Kohn Milli és Gizella, Schauer Zsenni (Kovaszinc) Benedek Marcsa és Piroška, Kuhn Margit, Wahn Riza, Szerendán Erzsike, Schmidt Ninuska, Lenkei Teréz (Paulis) Eckert Róza, Lóvy Aranka stb.

Bál az udvarnál.

(A budavári ünnepség.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

Fényárban uszott ma este a budai várak. Csillogó, ragyogó díszmagyarban, katonai és polgári díszben vonult fel oda a meghívottak nagy és előkelő serege, hogy részt vegyen az udvar bálján. Közel ezeröttszáz meghívót bocsátott ki az udvarmesteri hivatal s a meghívottak csekély kivétellel valamennyien megjelentek.

Mikorra a fényes társaság egybegyűlt, megjelent a király, karján vezetve *Mária Josefa* főhercegnőt. Utána következett *Ottó* főherceg *Klotild* főhercegasszonnyal s *József* főherceg a leányával, *Erzsébet Henriette* főhercegnővel.

Nemsokára az udvar megérkezte után kezdetét vette a tánc. *Berkes* bandája rázendítette a „Tul a Tiszán . . .” kezdetű csárdást, melynek hangjaira a párok táncba kezdtek. A csárdást *Erzsébet Henriette* főhercegnő kezdte meg *Cziráký* László gróffal. Magyaros, tüzes forgásukat a király látható kedvteléssel szemlélte.

Ő felsége ezután cercle-t tartott. Hosszasan társalgott *Szell* Kálmán miniszterelnökkel, kivel csaknem egy negyedóraig beszélgetett. Majd *Körber* osztrák miniszterelnökhöz fordult, a kivel szintén hosszabb ideig beszélt. Megszólításával tüntette ki a felség *Fejérváry* Géza br. és *Lukács* László minisztereket, *Brankovits* szerb patriarchát, *Bogdanovits* Lucian szerb püspököt, *Apponyi* Albert gróf képviselőházi elnököt, *Csáký* Albin gróft, *Szapáry* Gyula gróft, *Münnich* Aurélt, *Konkoly-Thege* Miklóst, *Szapáry* László gróf fiumei kormányzót stb.

A miniszterelnök bemutatta ezután ő felségének az *Erzsébet-szobor* bíráló-bizottságának külföldi tagjait, kikkel a király hosszabb ideig élénken beszélgetett a pályázat eredményéről.

A szomszédos fehér teremben ez alatt a hölgyeket bemutatták *Mária Josefa* főhercegnőnek, majd később a táncteremben a Felsőnek is. A király és a királyi család főhercegi tagjai az utolsó táncot is megvárták s kíséretükkel csak ezután távoztak. A tánc éjjel után ért véget.

A magyar urakban jó hatást keltett az a látvány, hogy a buffet minden felszerelésén: asztalokon, evőszereken és tétőkön a magyar korona diszelgett, alatta a király monogrammjával.

A meghívott férfiak magyar díszruhákban jelentek meg, a vendégek fele azonban katonai egyenruhában volt. A papi öltönyök között feltűnt *Eitel* Adolf országgyűlési képviselő, evangélikus pap ezüstcsattos Luther-kabátja.

Makkai Zsigmond, a székely képviselő csakugyan székely nemzeti viseletben jelent meg az udvari bálon. Fekete prémes mentét, ugyanilyen színű zekét és fehér csizmanadrágot viselt; élénk volt ruháján a nemzeti színű nyakkendő. *Makkai* a folyosó melletti teremben tartózkodott, feltűnést azonban egyáltalán nem keltett.

HIREK.

Hamvazó szerda.

Oda már a farsang,
Mégis szól a nóta,
Kiviradtig járjuk
Tegnap este óta.

Hirdeti a bőjtöt
A pap a szószéken,
Még sincsen senkinek
Hamu a kezében.

Bőjtös étel-ital
Nem jön az asztalra
Zsoltár helyett kelünk
Vidám táncra, dalra!

Könnyű, hisz a bőjtre
Tavaszkövetkezik,
Levelek, virágok
Szépen betemetik.

Majd ha megvénülünk
Lesz hamura gondunk,
Nem lesz kikeletünk,
Por, hamu felettünk
S hervadozunk magunk!

Kétféjű sas a báli meghívón.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjától. —

Arad, február 11.

A kolozsmegyei szászok eddig nem igen szerepeltek ott, a hol szóba jött a nemzetiségnek a magyarság ellen való szemtelenkedése. *Teke* községből azonban most egy olyan esetet jelentenek, a mely megdöbbentő perfidiáról tesz tanuságot. A dolog részleteit ezekben adjuk:

A tekei szászok a napokban mulatságot rendeztek. A bálra díszes kártyákkal invitálták meg a farsangolókat, s ezen a meghívón, mint főkétség, egy jól kifejlett kétféjű sas csattogtatta szárnyait. A tüntetés természetesen nagyméretű felháborodást idézett elő a tekei magyarok között, a kiknek, hogy a demonstráció minél szélesebb körökben terjedjen el, a szá-

szok szintén juttattak célzatosan egy-egy meghívót.

Még *affér* is lett a rakoncátlankodásból, mert a tekei magyar intelligencia egyik tagja: *Tóth* Endre dr. kir. közjegyző, megbotránkozását tudtul adó jegyzetek kíséretében visszaküldte az osztrák ragadozó védnöksége alatt nyomtatott meghívót. Egre *Vermes* Mór körorvos és *Schuller* tanító, az ottani szászok főmöguljai, arcátlan merészséggel *magyarászatot*, illetve *elégítelt kérték a közjegyzőtől*. *Tóth* Endre dr. természetesen nem volt hajlandó sem szatizfakciót, sem felvilágosítást adni, hanem egyszerűen *rendreutasította* a két „treusachs” gavallért.

A tekei szolgabiroóság különben idegen állam jelvényeinek tüntetészerű felhasználása miatt eljárást indított a császármadaras rendezőbizottság ellen, s reméljük, hogy ez a rakoncátlankodás nem fog megtorlás nélkül maradni.

— **A király itthon.** Ő felsége a király ma déli 1 órakor meglátogatta *Bencsur* festőművész műtermét. Onnan visszahajtatott a palotába s látogatást nem is tett. A király ma délelőtt kihallgatáson fogadta *Körbert*. Az osztrák miniszterelnök ezután a miniszterelnökségre ment, ahol hosszasan tárgyalt *Szell* miniszterelnökkel a *vámtarifa* ügyében.

— **A budapesti Erzsébet-szobor.** Megirtuk annak idején, hogy a fővárosi Erzsébet-szobor bizottsága pályázatot írt ki egy monumentális szobor tervezetre. A pályázaton részt vett a szobrászok színe-java. A benyújtott tervezetek sorsa fölött ma itélkezett a választott zsüri, de a pályaművek közül *kivételre egyet sem talált alkalmasnak*. A zsüri három első díjat kreált, hogy a pályázó szobrászok tervezeteit kivihetlenség esetén is is honorálja. A három díjat *Zaldának, Stroblnak és Telcsnek* ítelték oda. A zsüri azonkívül nyolc szobortervezetet megvásárolásra ajánlott. Kivihető pályaműre az ítélő bizottság új pályázatot nyitott. Művészkörökben a benyújtott pályázatok fölött hozandó ítéletet óriási érdeklődéssel várták, a meddő eredmény pedig nagy szenzációt keltett.

— **Fényes esküvő** volt ma délben a minoriták aradi templomában, ahol *Vajda* Margit kisasszonnyal, *Vajda* Lajos nagybirtokos bájos leányával kötött frigyot *Söpkéz* Richard, a Magyar Kereskedelmi Bank bukaresti képviselője. A fényes nászmenet virágokkal és fehér-rózsaszín szalagokkal ékített magánfogaton déli 12 órakor indult meg az örömszülők *Batthyány* utcai lakásától a templomba, mely az esküvő idejére zsufolásig megtelt előkelő, jobbára hölgyekből álló közönséggel. A hosszú menetet botos vőfélyek nyitották meg *Söpkéz* Gyula és *Vajda* Zsigmond személyében. Kiadó násznagy volt *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az aradcsanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, kőrő násznagy pedig a *vőlegény* nagybátyja, *Söpkéz* Gyula corvett-kapitány. Koszorus párok: *Söpkéz* Mariska *Éles* Bélával, *Vajda* Ilona *Scheuer* Róberttel, *Vajda* Olga *Gerő* Nánderral, *Chorin* Irén *Géber* Antallal, *Szilágyi* Szilárdka *Parecz* Béla dr.-ral, *Löffler* Irma ifj. dr. *Chorin* Ferencsel. A nászmenetben a család tagjai, rokonai és a meghívott vendégek mintegy hetvenen vettek részt, ez utóbbiak közt *Institoris* Kálmán polgármester, *Osák* Cirjék dr. minorita tartományi rendfőnök, *Heinrich* Sándor takarékpénztári vezérigazgató, *Hollósi* Pap Lőrincz, *Daniel* László stb. A menyasszony a legutolsó, négyes fogatu hintóban érkezett, amely fehér virágokkal volt feldiszitve. A templom kórusán a filharmonia egyesület tagja s a katonazenekar együttesen eljátszották a menet bejövetelekor *Mendelsohn*

nász-indulóját, azután *Weichart* Auróra urhölgy énekelt magán-szólamot, majd a zenekar játszotta Lohengrin-ből az esküvői kánt. Az eskütést *Gyenes* Barnabás kunágotai esperes-plébános végezte fényes segédlettel. Gazdag nász-lakoma után a fiatal pár az örömapa kunágotai birtokára utazott, honnét pár nap múlva a Rivierára megy nászutra.

— **A törvényhatóság bizottságainak interregnuma.** A múlt havi városi közgyűlésen *Barabás Béla* dr. felvetette azt a kérdést, hogy nem volna-e helyesebb a törvényhatóság bizottságait nem a mandátumok lejártát követő január hónap közepén, vagy végén, hanem már 1-én megalakítani. Így elkerülhető volna az az interregnum, mely a lejárt év december 31-étől a bizottságok újra megválasztásáig eltelik, s a mely idő alatt tulajdonképpen egyik bizottság sem intézkedhetik jogérvényesen, miután mandátuma nincs. *Barabás* dr. ezt indítvány alakjában terjesztette elő s az tárgyalás alá a holnapi közgyűlés elé kerül. Az előkészítő tanácsülés tegnap foglalkozott *Barabás Béla* dr. indítványával s azt pártolólólag olyan javaslattal viszi a közgyűlés elé, hogy annak értelmében a bizottságokat a jövőben ne az első évi közgyűléseken, mely rendszeren a január hónap közepére szokott esni, hanem még az előző év decemberében válassza meg a törvényhatóság. A megyénél már régebb idő óta ez a gyakorlat áll fenn.

— **Arad fásítása.** Előkészítő városi tanács ülés volt tegnap, a hol tárgyalás alá került a parkbizottságnak a város befásítása ügyében hozott határozata. A tanács ülés elfogadta a parkbizottság fásítási tervét s a mennyiben az előirányzott 4000 korona a költségeket fedezi, az ültetést a tervzet értelmében fogantositják.

— **Windisch-Graetz hercegné rangja.** A hadügyminiszterium közli, hogy *Windisch-Graetz* Ottó herceg nejét, bár a *császári fensécs* címet továbbra is megtartja, a katonai tiszteletadások többé nem illetik meg, mivel olyan herceghez ment nőül, aki nem uralkodó család tagja.

— **Kecskeméthy nyoma.** A főváros félmillió sikkasztójáról, *Kecskeméthy* Győzőről már rég ideje hallgat a krónika. Az egymásra torlódó napi események forgatagában elveszett a brigadéros kétségtelenül érdekes alakja, a ki minden mástól eltekintve bizonyos értéket is képvisel: huszezer koronát annak, a ki elfogja. Miskolcraol jelenti most tudósítónk, hogy *Kecskeméthy* brigadéros feltámadt. Eszerint a miskolczi rendőrség értesülése szerint Gömörme gyében, nevezetesen Csetneken bujkál egy gyanus alak, a ki feltűnően hasonlít *Kecskeméthy*hez.

— **Hamis eljegyzési hír.** Belgrádban pár nap óta az a hír járja, hogy *Mirkó* montenegrói herceg eljegyezte *Constantinovic* Natáliát, Sándor király nagybátyjának, *Constantinovic* ezredesnek a leányát. A „N. Fr. Presse” táviratilag kérdezősködött a Nizzában tartózkodó ezredesnél az eljegyzés felől, ki azt a leghatározottabban megcáfolta.

— **Az életunt színésznő.** Az aradi származású *Bercsényi* (Rápothy, Rátónyi) Tillát, a ki nek a fővárosban elkövetett tragikus öngyilkos kísérletéről mai számunkban hosszabban írtunk, a vőlegénye kérésére visszaszállították a lakására s most ott ápolják. A golyót még nem vették ki melléből s lehetséges, hogy meg sem kísérik a veszedelmes operációt, annál is inkább, mert a szerencsétlen fiatal nő folyógyulhat és a golyóval mellében is tovább élhet, ha csak súlyos komplikációk nem állanak be a nemes részeken kívül kapott seb körül. Az életunt iránt volt vőlegénye tanusított legodaadóbb érdeklődést. Az illető fiatal budapesti állami hivatalnok, aki nőül akarta venni

Bercsényi Tillát; de a kis fizetésű ember még nem nősülhetett, alig volt annyija, hogy maga megélhessen. Néhány évig várni kellett. A hivatalnok tőle telhetőleg segített a fiatal nőt, aki vidékre ment egy kisebb szintársulathoz, hogy maga is pénzt kereshessen és így tervük megvalósításához hozzájáruljon. Vidéki tartózkodása alatt, a múlt évben megismerkedett *U. R.* dr. békéscsabai ügyvéddel. A jómódu férfi házasságot ígért a sok nélkülözést átélő nőnek. Unszolására elhagyta a szintársulatot, feljött Budapestre. Meghitt ismerőseinek boldogan mesélte, hogy talán már nemsokára bucsut mondhat a színészetnek. De az álmát szertefoszlatta az a levél, melyet vasárnap kapott s így fogott fegyvert magára. *Bercsényi* Tilla, mint most megtudtuk, elvált *Asszony*. Férje az aradi konzervatórium egyik, innen évek óta eltávozott gordonka-tanára volt, a kivel rövid ideig tartott házasságát felbontotta s magára maradt. A színészpályán épp oly kevés szerencséje volt a szép asszonynak, mint a házi tűzhely mellett. Tehetsége, hangja nem volt elég arra, hogy tisztességesen megélhessen. Atyja a szabadságharcban főhadnagy volt, majd ennek befejeztével Aradra jött s itt több éven keresztül tanítóskodott.

— **Adóügyi kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a *kisjendi* m. kir. adóhivatalhoz *Gella* Géza érsekújvári adóhivatali gyakornokot adóügyi ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Öngyilkos tisztiszolga.** Tegnap este 9 óra körül a Ferdinánd-utca 2 ik számú házban egy aradi huszárfőhadnagy tisztiszolgája agyonlőtte magát. Az öngyilkos huszárt *Czehner* Gyulának hívják s tettét — úgyhiszik — szerelmi bánatban követte el. Napok előtt hangoztatta már, hogy csak farsang végeig akar élni, mert a kedvese ezen a napon tartja esküvőjét. Ugy lát-szik a huszár nagyon a lelkére vette a dolgot s ígéretét bevállalta, *revolvert vett elő s a vállára jobbra mellébe tette.* Az öngyilkosságot a ház-mester tudta meg, jelentette a rendőrségnek, honnan dr. *Leitner* Ernő orvos és *Kovács* Antal rendőrhadnagy mentek ki. A kerületi orvos be-kötözte az eszméletlen katona sebeit s mentő kecsin a várkórházba szállították, ahol ma dél-előtt meghalt. Hátrahagyott levelében gazdájától bucsuzik a szerelmes tisztiszolga.

— **Szerencsétlenség Krusedol mellett.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt a krusedoli és ihergi országuton. *Milán* király halálának évfordulója alkalmából igen sokan gyűltek össze, különösen a közelfekvő szlapon községekből, hogy jelen legyenek a zárdában megtartott istentiszteleten. A beszertelés után *Ruzics* Szvetozár és *Belyászkai* Fülöp vrndiki lakosok egy kocsin utaztak haza és a két emberen, a két asszonyon s *Ruzics* leányán kívül felvették még a kocsira *Begics* Szávát is. Az ittas emberek gyors hajtásban hajtottak, nem törődve a hegyről levezető meredek lejtővel. A lovak a féknélküli kocsit örült vágatásban vittek. Hirtelen kanyarulathoz értek, itt a kocsi felborult s a benne ülők a meredek hegyről lezuhantak a mélységbe. *Ruzics* Szvetozárné, a leánya, továbbá *Belyászkai* Fülöp rögtön *szörnyet haltak.* *Begics* Száva és *Belyászkai* a fejükön szenvedtek súlyos sérülést, *Ruzics* oldal-bordáját törte össze. A segélykiáltásukra az utánuk jövők összeszedték őket és beszállították Ihergre, hol az élve maradtakat ápolás alá vették.

— **Utazás egy aranyóra körül.** Egy női arany óra fekszik az aradi rendőrség előtt bünelként lefoglalva. Elemelője: *Gáspár* Lajos, a Kintzig-féle betörés tettese, tulajdonáért pedig „két város is verseng”. Ugy áll a dolog ugyanis, hogy nem tudják eldönteni, vajjon a női aranyórát *Gáspár Kassáról* lopta-e, vagy *Aradon* Kintzigéktől. Kassa is, Arad is magának követeli, mert *Gáspár* mindakét városból lopott aranyórát többes számban. Most aztán arról fo-

lyik a jegyzékváltás, hogy kit illessen a láncos aranyóra: Aradot-e, vagy Kassát? Ha a többi város is mind megmozdul majd, ahonnan *Gáspár* aranyórát lopott, akkor aztán ember legyen aki megmondja, hogy honnan is való hát az értékes kis bűnjel. Valószínűleg *Gáspár* maga sem tudja már az eredetét. Ami elvégre nem is nagyon csodálható.

— **Az aradi polgármester-kongresszus.** Kolozsvárol jelenti tudósítónk: A februáriusi rendes közgyűlés előkészítése céljából a szakbizottságok ma délután *Szvacsiná* Géza polgármester elnökle mellett, együttes ülést tartottak. A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei a múlt évben *Aradon* értekezletet tartottak, melyen a városokat érdeklő több fontos kérdés felett tanácskoztak. A határozatokról felvett jegyzőkönyv városunknak is megküldetvén, azzal a legközelebbi közgyűlés fog foglalkozni. A szakbizottságok javaslata az, hogy a város az értekezlet határozatait tegye magáévá s annak értelmében intézzen feliratot a kormányhoz és képviselő-házhoz, hogy a városok jövőre az állami adminisztráció közvetítéséért megfelelő évi állami segélyben részesíttessenek. Ez a felirat a polgármesteri értekezlet megállapodásához képest, küldöttésgileg lesz kézbesítendő, mely küldöttésgben az összes városok képviselve lesznek.

— **Anglia és a magyar lovak.** Londonból táviratozzák: Az alsóház tegnapi ülésén *Norton* nak arra a kérdésre, igaz-e, hogy Ausztria-Magyarország az 1899. év végén londoni katonai attaséja útján nem hivatalos formában felajánlotta jó szolgálatait a magyarországi lóvásárlás tekintetében, *Brodrick* hadügyminiszter azt válaszolta, hogy ez nem történt meg.

— **Az elégett tűzoltók temetése.** A budapesti Concordia-malom égésénél szerencsétlenül járt két tűzoltó, *Szmlkó* József és *Herceg* János maradványát ma délután temették el, óriási részvét mellett. A tűzoltóságnak Kun-utcai lak-tanyája, hol a két ravatal fel volt állítva, való-ságos zárandok-helye volt már délelőtt a főváros közönségének, a mely nemcsak kíváncsi érdeklődésből nézte meg a koporsókat, hanem méltányló elismeréssel akart adózni azok iránt, akik kötelességük teljesítése közben estek áldozatul hivatásuknak. Két tűzoltó fekete posztóval bevont csákánnyal állt a tűzoltó laktanya kapujában, amelyen szinte özönlött a közönség a laktanya tágas udvarába, a honnan már látható volt a két tűzoltó ravatala. Ezek külön-külön két szertárban voltak elhelyezve. Ezüst-színű érckoporsókat pedig feketére festett deszkák közé tették. A deszkákat fekete gyászle-pellel takarták le. Az egész ravatalt szerko-csira helyezték, a melynek lámpáit fekete fá-tyóval vonták be. Fekete posztóval vonták be a tartalék-szertárak falait. Ilyen környezetben volt elhelyezve a koszorúkkal díszített ravatal mindkét szertárban. A koporsók egyik végén a főváros cimere volt látható, amely alá fel volt írva a koporsóban fekvő tűzoltó neve és az, hogy hány éves. Mindkettő fiatal ember volt, a mikor elragadta őket a halál. *Herceg* János 24, *Szmlkó* József pedig 26 éves korában halt meg. Ugy a főváros és a tűzoltóság, mint az elhunytak családtagjai és azok, a kikben különösen mély részvétet keltett az ő tragikus sor-suk, valamint az elhamvadt Concordia-malom-nak igazgatósága koszorúkat tettek a ravatal-lokra. A temetési szertartás különböző volt. *Herceg* János református vallású, míg *Szmlkó* József római katolikus. A két egyház papjain kívül *Szeczervoszkai* Szaniszló főparancsnok is elbucszította a két halottat, gyászdalokat a Nép- és a Magyar színház énekkara énekelt.

— **A megszőkött milliomos.** Szolnokról táviratozzák: Az Amerikába szökött *Straszburger* Ármin csödügyében a bejelentési határidőt a királyi törvényszék mint csödbbíróság február 11-ére tűzte ki. Eddig mintegy 3 millió követelést jelentettek be. Ezzel azonban a passzívák bejelentése még nem ért véget, mert az elszámolásig, március 10-ig még mindig fognak bejelentések érkezni. Így tehát csak az elszámolás-láskor lesz megtudható, hogy mennyire men-

nek a Straszburger-esőd passzívái. A környékbeli lakosság is a Straszburger-esőügyben igen nagy összegekkel van érdekelve. A nagyobb követelések egyrésze jelzálogilag és kötvényekben biztosítást nyer.

— **Elvétel, orvos híján** Fölkáborító esetről ad hirt kaposvári tudósítónk. Tegnap reggel 1 óra 34 perckor a Pécs felől Új-Dombóvárra érkező 1903. számú személyvonat leütött egy Kovács nevű postaszolgát és jobb lábát bokán felül levágta. A szerencsétlen embert a vasúti személyzet azonnal ápolás alá vette, de arra nézve semmi intézkedés nem történt, hogy orvos hívassék a sebesülthöz. Oriási vérvesztés után tehervonaton vitték jó későn Kaposvárra, ahol most a somogy megyei kórházban fekszik. Aligha marad életben, mert a hiányos kötés miatt, melyet avatatlan emberek alkalmaztak, rengeteg vért vesztett. A szerencsétlen postaszolga hét gyermek apja.

— **Revolverlövés az iskolában.** A brünni cseh-gimnázium hatodik osztályának termében *Bezdiak* Leo, a tanóra végzetével előrántotta revolverét és felugrott a pad tetejére: „Isten velük uraim!” kiáltás után négyszer a fejébe lött. A lövés zajára *Drapalik* tanár, aki azt hitte, hogy a többiben elbuktatott tanuló neki szánta a golyót, az asztal alá bujt. A tanulók ijedten futottak ki a teremből, *Brezdiak* pedig vállával neki támaszkodott az ajtónak, nehogy bejöjjenek. A szolgák végre is benyomták az ajtót. *Brezdiak* a földre bukott s az elhívott orvos fejsebelt bekötözte és kórházba szállította.

— **Meggyilkolt milliomes.** Pár nap óta érdekes tárgyalás folyik a new-yorki törvényszék előtt. *Patrick* ügyvéd és *Jones* inas a vádlottak, kiket az a bűn terheli, hogy urukat, a 85 éves *Ricet* meggyilkolták s hamis végrendelettel akarták annak több milliót kitevő vagyonát megszerezni. A tárgyalás eddig folyamán az inas teljes beismerésben van, az orvos azonban mindent tagad.

— **Holttest a pocsolyában.** *Ottlakáról* írja tudósítónk: Tegnap reggel *Koritsmer* Arthur *ottlakai* lakos Elek község előtt egy pocsolyával telt árokban egy holttestet talált. Az esetet bejelentette a hatóságnál s a vizsgálat során megállapították, hogy a halott egy eleki tanyásember *Schwarcszer* Péter volt, a ki ittasan belebukott az árokba arccal lefelé s belefutott a pocsolyába. A holttestet beszállították a halottas kamrába.

— **Visszautasításért halál.** *Sebenicoból* távirják, hogy *Baranovics* Bajo ottani fiatal ember bestiális módon meggyilkolta *Skarika* Péter városi polgár leányát. A fiatal ember megkérte a leányt s miután az visszautasította őt, lecipelte egy pincébe s ott agyonütötte.

— **Miss Stone.** *Konstantinápolyból* távirják: A *Miss Stone* kiszabadítására kiküldött amerikai megbízottak, a kik most Szereszenben vannak, újra megkezdtek a tárgyalásokat a rablókkal.

— **Dicséretet érdemeinek** azon gyárosok, akik cipőt szállítanak *Porter Vilmos* Nagy Áruházának a Szabadságtérre, mert gyártmányaik valóban kitűnőek, elegánsak és mindamellett feltűnően jutányosak. Ezen cipők a legjobb anyagból készítenek és kivétel nélkül *kézi gyártmányok*. Csoda-e, ha a Nagy Áruház vevőinek száma napról-napra emelkedik, különösen a férfi és női divat cikkekben. A hálás vásárló közönség egymás között ajánlja a céget, mely a jó kiszolgálást még ingyen fénykép kedvezményével is fokozza.

— **Ujtás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadságtér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő ura (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Elveszett a Boros-Béni-téri** lippai sörcsarnoktól a városázig terjedő uton egy sárga keretű szemüveg. A becsületes megtaláló kéretik, szíveskedjék e lap kiadóhivatalába juttatni, hol illő jutalomban részesül.

Betörés két adóhivatalba.

(Ártart pénzes-szekrények.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Bács-Bodrog vármegyében tegnap virradóra két kir. adóhivatalban betörők jártak. A *sombori* kir. adóhivatalban a betörők a ház falát akarták aláásni, amikor munkájukban valaki megriasztotta őket, mire elmenekültek. A másik betörést *Zentán* kísérelték meg a betörők. Itt ugyanazon módon, mint Zomborban tették, aláásták a kir. adóhivatal épületének falát és a lyukon bemásztak az adóhivatalba, ahol kifurták a pénzes vasszekrényt is.

Hogy a betörők vittek-e el az adóhivatalból pénzt és ha igen, mennyit, erről nem szól a tudósítás. A vizsgálat folyamatban van és az fogja megállapítani, hogy a betörők megkárosították-e az adóhivatalt.

A csendőrség azt hiszi, hogy szervezett betörőbanda működik a megyében. E mellett bizonyít, hogy egy és ugyanazon időben és teljesen hasonló formák között két egyforma hivatalba intéztek betörést. A szegedi csendőrküldeti parancsnokság távirati intézkedéseket tett aziránt, hogy kerületében az összes őrsparancsnokságok nyomozzanak a betörők után.

A vakmerő módon elkövetett betörésekről a következő részleteket jelentik:

Zomborban tegnap virradóra kíséreltek meg a kir. adóhivatalban betörést. A legnagyobb vakmerőséggel akarták a betörők szándékukat keresztül vinni. Éjjel után közeledtek az adóhivatalhoz, amely pedig a város legforgalmasabb pontján van.

A betörők alá akarták ásni a ház falát és már megkezdették munkájukat, amikor valami zajtól megriadtak és gyorsan elmenekültek az adóhivataltól.

A betörési kísérletet ma reggel vették észre. Azonnal vizsgálatot tartottak az adóhivatalban, de szerencsére semmi hiányt sem konstataáltak.

Zentán már nagyobb sikerrel jártak a betörők. Itt szintén aláásták az adóhivatal épületének a falát és ezen át bemásztak az adóhivatal helyiségébe.

A betörők itt egyenesen a pénzes vasszekrénynek estek. Miután azt magukkal nem viheték, a velük hozott szerszámokkal *átfurták a vasszekrényt*.

Reggelre vették észre a kir. adóhivatalban, hogy ott betörők jártak. A betörésről nyomban jelentést tettek a felsőbb hatóságoknak, amelyek megindították a vizsgálatot. Ha a vizsgálat befejezést nyer, csak akkor lehet megtudni, hogy a betörők mennyi pénzt vittek magukkal az adóhivatalból.

A csendőrség nagy erőlyvel indított nyomozást a betörők után. A betörésekről táviratilag értesítették a szomszédos csendőrségeket is, akiket szintén felhívtak a nyomozásra.

A csendőrség fáradozásának eddig még semmi eredménye sincs.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, február 11.

A rossz időjárás elrongálta az utakat s részben ennek tulajdonítható, hogy az adónygyed dacára, csekély forgalmu hetivásárunk volt.

A vetésekről általában kielégítő híreket kapunk.

Nagy hidegre már nem számítanak gazdáink s talán a kissé megriktult vetésben egyéb kár nem fog esni.

A mai hetivásárra mintegy 500 métermázsza buza és 300 métermázsza tengeri változatlan napi áron kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

Buza I-ső minőségű 8.90—9.00.

Buza közép minőségű 8.70—8.80.

Tengeri 4.50—4.60.

Rozs 6.80—6.90.

Arpa 5.30—5.40.

Zab 6.60—6.70.

Az irányzat változatlan.

— **A sobersini takarékpénztár** részvénytársaság tegnap délután tartotta negyedik évi rendes közgyűlését. a melyen 42 részvényes 620 részvényt tett le. — Megjelent 31 részvényes 467 részvény és 258 szavazat képviselőben. Az intézeti elnök *Hunyady* Károly gróf gyengélkedése folytán a közgyűlést *Bárdy* Kálmán vezérigazgató vezette, jelentvén, hogy a bemutatott közgyűlési meghívó, valamint a mérleg kellő időben az aradi hírlapokban közzétetett, tehát az alapszabályok 55. §-ban foglalt rendelkezések teljesítve vannak, a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítja, azt megnyitja s a jegyzőkönyv vezetésére *Schramm* Robert titkárt kéri fel. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére *Seidner* Márton, ifj. *Roth* Bernát és *Klein* Lőrinc részvényesek küldtek ki. Elnök felolvastatja az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. E szerint a tartalékalap rendes és rendkívüli dotálására 5101,28 korona, az igazgatóság és a könyvvezető jutalékára 1639,13 korona fordítatik. Osztalék címen kiadatik 9000 korona, olyképen, hogy a részvények 4. számú szelvényei helyben az intézet pénztáránál, vagy Aradon az Aradi ipar és népbank főpénztáránál 6 koronával beváltatnak. A felügyelő bizottság jutalékára, a tisztviselők jutalmazására és jótékonycélokra 650 korona fordítatik.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 11.

Déltől kezdve Buzakinál mérsékelt, vételekde kedvtelen. Nyugodt irányzat mellett néhány száz métermázsza került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonaneműek kedvezők, tengeri változatlan. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.51—9.52
Buza októberre	8.43—8.44
Rozs 1902. áprilisra	7.96—7.97
Rozs októberre	7.08—7.09
Zab 1902. áprilisra	7.74—7.75
Zab októberre	6.40—6.41
Tengeri 1902. májusra	5.38—5.39
Tengeri júliusra	5.52—5.53
Repce 1902. augusztusra	12.40—12.50

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.57—9.59
Buza októberre	8.45—8.47
Rozs 1902. áprilisra	7.99—8.—
Rozs októberre	—
Zab 1902. áprilisra	7.73—7.74
Zab októberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.37—5.38
Tengeri júliusra	—
Repce 1902. augusztusra	12.35—12.40

Zárul 5 órakor: korona

Oestrák hitelrészvény	696.—
Magyar hitelrészvény	717.—
Lesámitóbank részvény	457.50
Rima-Murányi vasúti részvény	500.—
Oestrák-magyar államvasúti részvény	589.25
Köszli vasút	668.—
Városló villamos vasúti részvény	329.50

NAPIREND.

Február 12. Szerda. Róm. kath. naptár: Hamvazó szerda. — Protestáns naptár: Eulália. — Görög-keleti naptár (január 30.): Három püspök. — A nap két 6 óra 55 perckor. nyugszik 5 óra 1 perckor. — A hold két 8 óra 23 perckor. nyugszik 9 óra 55 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 758.0 milliméter, délután 2 órakor 759.1 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $0^{\circ} + 8.1$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 12.2$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK 3, délután 2 órakor DN 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-es emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órástól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye múzeum helyisége melletti ülésterem.

Február 13. A Meteor kerékpárklub közgyűlése este 8 órakor (Vass-kávéház.)

Február 14. A Kölcsey-egyesület fölolvadó-estéje délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Február 15. Buday Ida táncitanítónő növendékeinek próbájára (Fehér Kereszt.)

Február 16. Az aradi ipar- és népbank közgyűlése délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Rosenthal Mór hangverseny délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi iparosok első betegsegélyező- és temetkezési egyletének közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 20. Az almás-kamarási takarékos és önszegélyező-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 22. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete aradi fiókjának ténctulajtsága (Pécskaft-ut 1.) — Jegyzőválasztás Borosjenőn.

Február 23. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor. — A világi önszegélyező-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Mátyás király szálloda.)

Február 25. Tűzoltóbal Fakerten.

Február 26. Arad város tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor — Az aradi vendéglősök szikviagára részvénytársaság közgyűlése délután 3 órakor (Színház sör-csarnok külön terem.)

Március 2. A Fehér Kereszt-egylet estélye (Fehér Kereszt.)

REGENY-CSARNOK.

A gyanafalvai tiszteletes.

— Regény. —

Az Aradi Közlönynek írta:

Hevessi Jenő.

[17]

(Folytatás.)

E percben zaj hallatszott mögöttük.
A hold fényénél Anna néni alakja látszott.
— Erzsike! Böske! Merre jársz te gyermek? — hangzott a ház felől.
— Menneim kell! — sugta a leány. Engedjen távozni.
— De előbb még látnom kell. Senkisémit tudja, hogy itt vagyok. Nem is szabad tudnia, Mikor jön Virágvölgyi?
A leány hirtelen megborzadva felelt:
— Holnap.
— Ugy hát még ma este találkoznunk kell.
— Nem, nem. Ez esztelenség volna. Ezt nem is ígérem meg. Észrevehettek bennünket.
— Nem fognak észrevenni. Mikor fekszik le mindenki?
— Tíz óra után.
— Akkor tizenegykor várom a kapuban.
— Nem mehetek... Nem tehetem! — tördelte kezeit a leány.
— De jönnie kell, ha engem szeret. Különben késő lesz. Ide száll Virágvölgyi?
— Azt hiszem, igen.
— Akkor holnap nem jöhet ide ki!
— De igen... Holnap... talán... inkább.
— Am legyen, holnap este. Még sok mondani valóm van, s akkor remélem, nem háborgatnak bennünket. Különben mikorra van kitűzve az esküvője?
— Három nap múlva lesz.

— Csakhogy nem Virágvölgyi vezetni ol-tárhoz, hanem én! — évődött a leánnyal.

Erzsébet szíve dobogott a gyönyörűségtől. Baranyai neje! Lehetséges volna-e, hogy anyni szenvedés és csalódás után ily boldogság érje?

— Erzsike! Hol a manóba vagy te gyermek? — hangzott újra Annus néni bosszus hangja.

A leány rémülten igyekezett kibontakozni az ölelő karokból.

— Engedjen el! Engedjen mennem! — kiáltotta rekedten.

— Eljön-e holnap este hozzám, kedvesem, kicsi menyasszonyom? kérdezte, a kezeit szorongatva.

— Igen, igen, csak most engedjen el!

Baranyai forrón megölelte a leányt, aki futva s a izgatottságtól libegve, igyekezett a házba.

— No, csakhogy itt vagy, te rossz leány! Meg akarsz hülni? — intette nénye, kissé haragosan.

— Nem hallottam, hogy szólított a néni! — szólt a leány zavartan.

— És milyen halvány vagy, Böske? Nincs tán valami bajod? Betegen akarsz menni az esküvőre? No, de ilyet!

A főhadnagy, aki hallotta a szavakat, gnyosan nevetett a kert mögött.

— Bajosan lesz abból valami, néniem, mert kirepül a madár a házból!... Nos Virágvölgyi uram, most fordul a kocka! Az ön napja leáldozott, most jön az enyém... Munkára föl!

S füttyörészve a vasut felé tartott.

TIZEDIK FEJEZET.

Erzsébet visszatért a szobájába, de nem tudott aludni. Kinzó fájdalommal a szívében ült az ablakhoz, s órák hosszáig maradt ott, kipurult arcát kezeibe rejtve.

Igy találta a reggel.

— Vajjon érdemes-e Baranyaiért föláldozni családomat, barátaimat, egy derék ember bizalmát s saját becsületemet? — suttogta. — Virágvölgyi szeret s én megígértem neki, hogy neje leszek... És most szólnak ereszszen becsületét és hűségét, elhagyjam egyedüli barátaimat, megtörjem vőlegényem szívét? Oh, mily nyomorult teremtes vagyok én!

Megmosta arcát, megfésülködött s lement a többiekhez reggelizni.

Nénje rémülten csapta össze kezeit.
— Szent Isten, Böske! — kiáltott, — hogy nézel ki! Tegnap este azt mondtad nincs semmi bajod.

— Most is azt mondom, néni, — szólt nyugodtságot erőltetve magára. Egy kissé fáj a fejem, de majd elmúlik a szabad levegőn.

Leült a vén almafa alá s várt, mint egy halálra ítélt a hóhérra.

Ölében könyv feküdt, de szemei tetován siklottak tova a betűkön.

Dél felé porfelleg támadt az uton. Megérkezett a vőlegény, a gyanafalvai tiszteletes, aki örömtől sugárzó arccal ugrott le a kocsiról.

Erzsébet kétségbeesett nyugalommal ment elébe.

— Csakhogy végre láthatom! — kiáltott a pap boldogan. De mi baja, édesem? Oly halvány kinézése van? Csak tán nem beteg az én kis menyasszonyom?

— Nem, nem. Egy kis muló fejfájás az egész, mentegette magát a leány összeborzadva.

Virágvölgyi szeméit nem kerülte ki a leány különös viselkedése.

— Mit jelentesen ez? — kérdezte önmagától. Fél az esküvőtől, vagy... talán Baranyai-ira gondol?

Az ebéd után sétálni mentek. Egymás mellett haladtak az elhagyott uton. Virágvölgyi szerelemtől áradó szavakban mondta el, hogy minden előkészületet megtett már az esküvőre. Lakásuk szépen berendezve várja őket. A lakadalom után pedig kéjutazást tesznek a hegyek

közé, a melyek közel fekszenek a gyanafalvai paróchiához.

— Nos, mit szól ehhez? — kérdezte végül a hallgatag leányt.

— Jó lesz minden... De az idő homályosodik, hűvös lesz. Menjünk vissza.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. u.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. u.	10.50
Soborszlóig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. u.	10.48
Személyvonat d. u.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.05
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. u.	11.—
Borosbesbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Városi színház.

Bérlet 125. sz.

Páratlan

Szerdán, 1902. évi február hó 12-én.

Francillon.

Színház 3 felvonásban. Írta: Dumás Sándor. Fordította: Paulay Ede.

SZEMÉLYEK:

Riverolles... Bács Károly.	Francillon... Angyal Ilka.
Lucien, fia... Palágyi L.	Smithné Teréz Kalocsai R.
Grandredon... László Gy.	Anette... Komlósy I.
Simeux Henri Giréth K.	Pinguet... Nemes S.
Carillac Jean Palóczy Pál.	Celestin... Réti István.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Özv. diósgyőri Marfiny Gyuláné szül. Schalkház Constantia és az alólírottak saját, valamint az ő-szes rokonok nevében fájdalomtelt szívvel tudatják a forrón szeretett férj, testvér, vő. sógor és rokon:

diósgyőri MARTINY GYULA,

az osztrák-magyar bank aradi fiókjának vezetője, a hó 11-én déli 12 órakor, hosszú szenvedés után, életének 50-ik s boldog házasságának 11-ik évében történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hült tetemei a hó 13-án délután 8 órakor fognak az osztrák-magyar bank épületéből az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke hamvaira!

Arad, 1902. február hó 11.

Özv. K. Kovács Gyuláné szül. diósgyőri Martiny Lujza, nővére.	Reiter Ágoston, Reiter Lipót, unokaöccsei.
Id. Reiter Lipót, sógora.	Özv. Schalkház Lipótné, anyósa.

SZIVARKA HÜVELYEK

és

SZIVARKA PAPIROK

„NIL“

(KROKODILLAL.)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely és szivarka papírok „NIL“ (krokodillal) nyújt mely a dohányzás alatt sem fekete, sem zsiros nem lesz, és ki nem alszik.

* Övakodjunk értéktelen utánzatoktól. *

* Mindenütt kapható. *

Egyedüli készítőik:

ELSTER FRÉRES LEMBERG.

Magy. kir. Államvasutak.

204554—1901. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1903. évben szükséges vasuti talpfák, váltó és külön talpfák szállítását biztosítani kívánván, ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

a) 2500 db 270 cm. hosszú I-ső rangu fenyő talpfa,

b) mintegy 30000 db. 270 cm. hosszú I-ső rangu tölgy v. bükkfa,

c) mintegy 570000 db. 250 cm. hosszú I-ső rangu tölgy vagy bükkfa és

d) mintegy 440000 db. 220 cm. hosszú II-od rangu tölgy vagy bükkfa, továbbá

e) mintegy 2300 köbméter tölgy váltó és külön talpfa szállítására.

Kedvező árak mellett a. b. c) és d) alatt érintett talpfák szállítása három évi, az e) alatt érintett váltó és külön talpfák szállítása pedig két évi időtartamra is biztosítottatik.

A szállításra vonatkozó részletes módozatokat magában foglaló „Ajánlati felhívás” valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a keresk. muzeum igazgatóságánál, valamint a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségénél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag-

és leltárbeszerzési (A III) szakosztálynál (Budapest, Andrassy-ut 73. sz. II. em. 44. ajtó) kapható.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges feltételek a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhethők meg.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirattal:

„Ajánlat 204554—901. számhoz” ellátva legkésőbb 1902. évi február hó 12-ikén déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok betartása mellett tételnek, valamint az olyanok is, amelyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. január hó.

A m. kir. államv. igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csúszos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

A nemlétsági belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével

engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen-nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s bentlakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, kösvény, elhízottság, idegzsabák (neuralgia), vesebajok, vérbetegségek, fémmergezések gyógyítására. E fürdők szívhaj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vérszegények, tüdőbetegek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlét 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsabák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gégehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye-gyermekek edzésére. Havonta 15 frttől fejebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyenge emésztőképesség gyógyítására. 15 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bentlakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

- Magy. kir. Államvasutak.

1429—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A f. évben mintegy 1240 m³ mozdonytüzelésre szükséges kemény vagy puhafa hulladék, esetleg dorongfa szállítását biztosítani óhajtuk, miért is ennek szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételve ezen külső felirattal: „Ajánlat kemény vagy puhafahulladék, esetleg dorongfa szállítására 1429—1902. számhoz” 1902. évi február hó 20-án déli 12 óráig üzletvezetőségünkönél (VI. Teréz-körut 62. I. em. 5. sz.) a bánatpénz pedig, mely az ajánlott mennyiség értékének körülbelül 5% legyen, ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi február hó 19-én déli 12 óráig teendő le.

A szállítás bérmentve a magy. kir. államvasutak valamely állomására, lehetőleg a budapest-balpart üzletvezetőség vonalának valamely állomására a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő 122291—1902. sz. általános, valamint a tűzifára vonatkozó 65465—902. különleges feltételek értelmében f. évi március havától kezdve, f. évi december hó végéig arányos havi részletekben eszközöndő. A puhafa, illetve keményfa-hulladék (széledeszka) 50 cm. hosszú darabokban szállítandó.

A szállítás után érdembe hozandó összegből egy tized százalék a nyugdíjigényre nem jogosítottak alapja javára levonásba hozatik. Az ügyletből folyó bélyegilleték az 1881. évi XXVI. t. cz. 10. §. értelmében rovatik le.

Később beérkezett ajánlatok, vagy olyanok, amelyekben a megkivánt bánatpénz le nem tételik, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1902. január hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

• A magy. kir. államv. üzletv.

1388. szám.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó készbeszítetlen és fölös szállítmányok, u. m. dió, hering, pálinka, oliva olaj, kávé, szappan, posztó konkolyozógép, stb. nyilvános elárverezése Arad állomásunkon lévő árukiadási raktárban 1902. évi február hó 19-én, délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közhírség ezennel meghívatik.

Sváby János,
főellenőr.

Apró hirdetések.

Minden közzététel beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szo-
kelet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ér-

tesztelőket a kiadóhivatal 22; leve-
beni kérdésekhez a válasza való ba-
lyog mellettküldő. Telefon értesítésként
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 forint.

Fogak piombírázása feltűnően alacson, jótállás
mellett. 103

Fájdalom nélküli foghúzás 1 forint.

Kiadó

Szabadság-tér 16. szám alatt két ud-
vari lakás, mely áll: két szoba, fürke,
előszoba, konyha és hozzátartozók-
ból. Bővebbet ugyanott a házban.
326

Keresek

egy ujonnan épült házban három
szoba, fürdőszoba és mellékhelyi-
ségekből álló nyczai lakást május
1 ére. Czim a kiadóhivatalban. 390

Allást keres

egy szakiskolailag végzett gépész,
ki gyakorlatilag is jártas e szak-
mában. Elfogad szeszgyári vagy
gőzmalmi gépész állást, gazdasági
gépeknél évi állást, cséplést, javi-
tást. Czim Szabó Sándor, Miksa-
utca 1., ajtó szám 16. 312

Eladó

North-Star VI-14,
hat éven aluli,
165 cm. magas, csillaggal jelölt,
mezőhegyesi
pej-kanca.
Közelebbit Wachsmann ezredes-
nél. Arad-vár. 321

TELEFON 438.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz
vagy átcsereél:

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLON-UTCZA,

Minorita-palota.

Legelősebb bevásárlási forrás!

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

20909—1902. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
a vasuti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehérművek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkai-
mával azonnali készpénz fizetés
mellett el fognak adatni:

állomáson 1. évi február hó
Fiume 21-én d. e. 9 óra
Kis-Czell 24-én d. e. 9 óra
Bpest k. p. u. 28-án d. e. 9 óra

Budapest, 1902. február hóban.

Az igazgatóság

Telefon 322.

Szöllőbirtokosok figyelmébe!

Teljesen száraz,
hasított 285

tölgyfa karók

5, 6 és 7 láb hosszúságban a leg-
jótányosabb árban kaphatók

Klein B. Vilmos

Arad, Petöfi-utca 1. szám.

Minden lótulajdonos

saját érdekében cselekszik, ha a lovak
patkóira az itt jelzett és gyári
jegyel ellátott.

szabadalmazott

H-patkó-csavart

alkalmazza, a melyekkel
a ló félre csúszása ki van
zárva.

Utánzatokat utasítsunk
viszra, mert a H-csavartokat
saját találmányu aczéleza-
sakkal csak mi gyártjuk.
Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.

Berlin Schönberg. 1060

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyaror-
szág részére:

Kacsab és Bremer csavargár-
Budapest, VI., Váci-körút 33.

141—1902.

Talpas község előjárósága.

Pályázati hirdetmény.

Talpas községben lemondás folytán megüresedett és 160
korona évi fizetés, valamint szülesi esetenként 1 korona díjjal
javadalmazott községi szülesznői állásra ezennel pályázat hir-
dettetik.

Felhivatnak az ezen állást elnyerni óhajtok, oklevéllel fel-
szerelt kérvényeiket f. évi február hó 23-ig, mely napon d. e.
10 órakor a választás megejtetni fog, ezen községi előjáró-
sághoz benyujtsák.

A román nyelv bírása kívánatos.

A községi előjáróság.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével földülmulja a külföldi szereket.

Kipróbált, orvosilag ajánlott jó szer, hólyag, csabajóknál és minden oly esetben, hol
az orvosok Santal-olajat Copalvát, vagy Cubobát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

mentve 3.40 kor. Csak a törvényesen védett „Tigris-fej” védj. valódi. Kapható a legjobb
gyógyszerárban. Fő- és székföldesi raktár: „Mádor gyógyszerár” Budapest, VI.
Váci-körút 17. sz. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Rozsnyay Mátyás és
Tábor Gyula gyógyszerárakban. 2018

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elveszített erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemí ba-
jokban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra s szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Öreg, fiatal egyaránt irhat a Staat
Medical Istitutnak az alant jelzett
czimre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen kigyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivétel nem tesz. Mindenki ír-
hat érte bárholnan magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
czimezni: State Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sitendők. 1841

Szőlőkaró eladás.

Hasított, teljesen száraz, kizá-
rólag tölgyfából készült

szőlőkaró

bármely hosszúságban, nagyobb
mennyiségben 250

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

GROSZ EDE

Arad, Fábian-utca 6/a.

Méltányos árak
mellett
szép

Báli meghívók!

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb
NYOMTATVÁNYOK

készítettnek
a legnagyobb
választékban

az
Aradi nyomda részvény-
társaságnál.